

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА**

З.М. Мочаліна

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ
РОБІТ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ІV КУРСУ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
(за напрямом 0502 - «Менеджмент організацій»)**

ХАРКІВ – ХНАМГ - 2009

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт і самостійної роботи з дисципліни «Теорія економічного аналізу» для студентів IV курсу заочної форми навчання (за напрямом 0502 - «Менеджмент організацій») – Укл.: доцент, к.е.н. Мочаліна З.М. – Харків: ХНАМГ, 2009 - 59с.

Укладач Мочаліна З.М.

Рецензент: професор, д.е.н. Момот Т.В.

Рекомендовано кафедрою обліку та аудиту,
протокол № 2 від 10.09.08р.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	4
1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ КУРСУ	5
2. ФОРМА ЗАКРІПЛЕННЯ ВАРІАНТА.....	9
3. ЗМІСТ І МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	9
3.1. <i>Варіанти теоретичних питань.....</i>	9
3.2. <i>Практичні завдання до контрольних робіт.....</i>	9
3.3 <i>Приклади розв'язання типових задач.....</i>	15
4.ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ.....	24
5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНЕСЕНІ НА ЗАЛІК.....	33
ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	35
ДОДАТКИ.....	36

ВСТУП

Для досягнення успіху в підприємницькій діяльності, забезпечення стабільності ринку в умовах конкуренції необхідна копітка аналітична робота в усіх сферах діяльності суб'єкта господарювання з метою оцінки слабких місць і недоліків, з'ясування причинно-наслідкових зв'язків економічних показників, виявлення винуватців та дольової участі партнерів в одержаних результатах. Володіючи досконалою системою аналітичних досліджень можна уникнути необґрунтованого ризику у прийнятті господарських рішень, швидко адаптуватися до зміни ринкового середовища.

Освоїти правила, методику і здобути навички організації й проведення аналітичної роботи можна лише за умови знання теоретичних основ економічного аналізу.

Мета вивчення курсу “Теорія економічного аналізу” – формування у студентів системи знань, необхідних для дослідження економіки підприємств виробничої і невиробничої сфери, правильної та об'єктивної оцінки і прогнозу їх господарсько-фінансової діяльності, теоретична та практична підготовка з наукових основ економічного аналізу, його методу і методології, формування вмінь використання економіко-логічних і економіко-математичних методів і моделей для вивчення економіки підприємств.

Предмет курсу: система методів і способів аналізу найважливіших показників виробничо-фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні *знати*:

- суть і цілі вивчення теорії економічного аналізу;
- головні методи та прийоми економічного аналізу;
- інформаційну базу для проведення економічного аналізу;
- систему показників виробничо – фінансової діяльності і способи їх розрахунку згідно з вітчизняними та зарубіжними методиками;
- види економічного аналізу, що застосовують у вітчизняній і міжнародній практиці.

Студенти повинні *вміти* застосувати отримані теоретичні знання з виконання економічного аналізу суб'єктів господарювання у подальшому вивченні економічних дисциплін, а також у практичній діяльності. Цьому сприятиме виконання практичних завдань, що допоможе відпрацювати навички відносно вибору показників і напрямків економічного аналізу, побудов аналітичних моделей і розрахунку впливу чинників, уміння на основі одержаних даних зробити кваліфіковані пояснення і відповідні висновки щодо стану і розвитку суб'єктів господарювання.

Управління виробничими підрозділами різних форм власності і підвищення ефективності виробництва неможливо без наявності високого рівня економічних знань в усіх напрямках господарювання.

Курс „Теорія економічного аналізу” входить до складу нормативних дисциплін студентів за фахом «менеджмент».

Дисципліну студенти вивчають у порядку, встановленому робочою програмою, складеною відповідно до навчального плану дисципліни.

Основна мета контрольних робіт - закріплення навчального матеріалу, який студент вивчає самостійно.

Написанню контрольних робіт повинно передувати глибоке вивчення всіх розділів і тем курсу „Теорія економічного аналізу” відповідно до робочої програми і супроводяться напрацюванням навичок проведення факторного аналізу різними методами, використаними в економічному аналізі. З цією метою для самостійного виконання надається ряд завдань, методика вирішення яких надана у розділі завдань для самостійного опрацювання з використанням способів факторного аналізу.

Контрольні завдання студент одержує під час установчих лекцій. Контрольна робота може виконуватись за допомогою ПЕОМ на листах формату А4 (14 кеглем, через 1 інтервал), або може бути написана чітким почерком в учнівському зошиті. Обсяг роботи не повинен перевищувати 15 друкованих аркушів.

Виклад теоретичного питання в контрольній роботі (не більше 2 друкованих листів) має ґрунтуватися на знаннях студента, які він засвоїв у процесі самостійної роботи над курсом. Крім того, для контрольних прикладів необхідно використовувати матеріали періодичних видань, а також дані статистичних щорічників.

Рішення практичних завдань в контрольній роботі дає можливість закріпити знання, отримані з курсу економічного аналізу, його методологію і методіку. Задачі повинні бути подані в розгорнутому вигляді з потрібними поясненнями і розрахунками. До кожного завдання надаються висновки, що витікають з проведеної аналітичної роботи.

Робота повинна бути виконана самостійно, без копіювання тексту підручника або посібника чи ін.

Контрольна робота здається на кафедру для перевірки викладачем не пізніше ніж за 2 дні до заліку. В процесі перевірки викладач, при виконанні роботи в повному обсязі і без помилок, зараховує роботу (про що ставиться його власноручний підпис і надпис „Зараховано”). Якщо робота виконана в неповному обсязі, невірно застосована методика рішення завдань чи є помилки в обрахуванні результатів, додатково проводиться співбесіда по її захисту.

Лише за умови захисту контрольної роботи як засобу поточного контролю, студент допускається до складення заліку.

1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ КУРСУ

Тема 1. Наукові основи економічного аналізу

Історія становлення та розвитку економічного аналізу. Економічний аналіз і теорія пізнання. Економічний аналіз та основні принципи діалектики.

Економічний аналіз в системі інших наук. Взаємозв'язок економічного аналізу з іншими дисциплінами. Проблеми і перспективи розвитку економічного аналізу.

Тема 2. Основні принципи економічного аналізу і завдання в управлінні ринковою економікою

Економічний аналіз в системі управління підприємством як основною ланкою національної економіки. Сутність економічного аналізу як засобу дослідження економічних явищ та методу обґрунтування управлінських рішень, вияву резервів, оцінки економічної ефективності господарювання.

Господарські процеси як предмет економічного аналізу. Об'єкти і суб'єкти економічного аналізу.

Зміст та задачі економічного аналізу господарської діяльності на підприємствах та організаціях в умовах ринкової економіки.

Основні принципи аналітичного дослідження господарської діяльності: комплексність, системність, динамічність, точність, ефективність, зрозумілість, дієвість та прогресивність. Роль економічного аналізу в розвитку ринкових відносин.

Тема 3. Метод і методика економічного аналізу

Визначення методу та його особливостей. Методика економічного аналізу як сукупність відповідних методів, засобів та прийомів. Поняття чинника (фактора) в економічному аналізі як умови, що визначає соціально-економічні явища та процеси; класифікація факторів, що визначають результати господарської діяльності. Система показників, її формування та використання в економічному аналізі. Класифікація аналітичних показників: кількісні та якісні, загальні та часткові, абсолютні та відносні, об'ємні, питомі та інші. Спосіб деталізації загальних показників за ознакою часу, місця здійснення господарських операцій, центру відповідальності та складовими частками показників.

Методика економічного аналізу як сукупність способів та творчої активності суб'єктів аналізу. Класифікація технічних прийомів економічного аналізу: абстрактно-логічні, економіко-математичні, евристичні, спеціальні.

Тема 4. Інформаційне забезпечення і організація аналізу господарської діяльності

Система економічної інформації як база даних для аналізу господарської діяльності підприємств різноманітних форм власності. Принципи організації інформаційного забезпечення управління та аналізу господарської діяльності. Вимоги, яким повинна відповідати система інформації, обліку та звіту. Характеристика найважливіших видів економічної інформації, яку використовують для аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств.

Накопичення та систематизація облікових, звітних даних для аналізу, складання рядів динаміки показників, які аналізують. Вихідні принципи складання аналітичних таблиць.

Перевірка достовірності джерел інформації, використаної в аналізі господарської діяльності підприємства. Бізнес-план та його економічний зміст. Фінансова звітність: форми, структура та зміст. Облікові реєстри, їх структура та зміст. Статистична облікова інформація (звітна та оперативна). Позаоблікова інформація. Метод організації економічного аналізу.

Кібернетична і технологічна системи аналізу, елементи системи та їх взаємозв'язок. Принципи організації процесу економічного аналізу. Технологія аналітичного процесу та її структура. Організація економічного аналізу на різних етапах. Принципи побудови програм аналізу господарської діяльності підприємства. Форми організації і виконавці економічного аналізу. Розподіл обов'язків між виконавцями аналітичної роботи.

Основи організації комп'ютерної обробки економічної інформації. Узагальнення і оформлення результатів аналізу. Прийняття рішень по результатах господарської діяльності на основі висновків аналітичної роботи. Організаційне і інформаційне забезпечення проведення економічного аналізу з врахуванням міжнародного досвіду.

Тема 5. Методичні основи аналізу найважливіших показників виробничо – фінансової діяльності підприємства. Моделювання

2.1. Показники управлінського аналізу суб'єктів господарювання

Аналітичні показники, що використовуються в аналізі результатів виробництва і реалізації продукції (послуг), їх взаємозв'язок, послідовність та зміст аналізу. Структурно-логічна модель аналізу виробництва та реалізації продукції.

Аналіз факторів виробництва: показники і зміст. Структурно-логічні моделі аналізу факторів виробництва: трудових і матеріальних ресурсів, основних засобів підприємства.

Аналіз витрат на виробництво та собівартості продукції: показники і зміст.

2.2. Показники фінансової діяльності суб'єктів господарювання

Аналіз показників, що відображають фінансові результати і фінансове становище суб'єкта господарювання. Основні напрямки, методи проведення аналітичної роботи.

Сутність моделювання господарських операцій, процесів та економічних явищ. Основні методологічні принципи процесу моделювання. Детерміноване моделювання та аналіз факторних систем господарської діяльності. Основні прийоми детермінованого моделювання: методи подовження, розширення, формального розкладання та скорочення факторних систем.

Тема 6. Типологія видів і напрямків економічного аналізу, їх зміст і роль в управлінні господарською діяльністю

Функції управління і основи класифікації видів економічного аналізу.

Перспективний і ретроспективний (оперативний, підсумковий) економічний аналіз: зміст, завдання, джерела інформації, методи і особливості організації.

Внутрішній і зовнішній аналіз: їх порівняльна характеристика, мета, завдання, інформаційне забезпечення, користувачі. Управлінський та фінансовий аналіз: зміст, завдання, місце в системі комплексного економічного аналізу. Оперативний аналіз. Зміст та задачі. Методика оперативного аналізу основних техніко-економічних показників. Оперативний аналіз в умовах комп'ютеризації управління. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємства (виробництва). Зміст і задачі аналізу.

Стратегічний аналіз, його значення і завдання в ринкових умовах господарювання. SWOT – аналіз, який використовують в стратегічному плануванні. Аналіз маркетингової діяльності. Схема основних етапів маркетингового дослідження. Напрями економічного аналізу в галузі маркетингової діяльності. Ситуаційний аналіз, його цілі. Етапи аналітичної роботи при виконанні ситуаційного аналізу. Леверидж в економічному аналізі. Аналіз відхилень від норм у вітчизняній і зарубіжній практиці. Аналіз витрат і вигод. Методичні питання проведення аналізу.

Суть, принципи і задачі ФВА. Особливості проведення функціонально-вартісного аналізу. Досвід і перспектива застосування ФВА на підприємствах України та зарубіжжя.

Спеціальні прийоми в економічному аналізі (метод складних процентів та маржинальний аналіз).

Тема 7. Економіко-логічні способи обробки економічної інформації

Абстрактно-логічні прийоми економічного дослідження. Поняття прямого та зворотного факторного аналізу (аналізу та синтезу).

Спосіб порівняння, особливості його використання в аналізі господарської діяльності. Бази порівняння. Забезпечення зіставлення показників. Розрахунок показників на основі оцінки, поєднання та перетворення показників плану, обліку та звіту, вибіркового спостереження.

Ряди динаміки. Методика розрахунку додаткових показників для їх оцінки. Спосіб групування для виявлення взаємозв'язку групованих ознак та результативних показників, вивчення тенденцій розвитку явища, що досліджується, і виявлення значущих причин його зміни. Види групувань, що використовують для вирішення аналітичних завдань. Абсолютні, середні і відносні величини: види та призначення в аналітичних дослідженнях.

Метод балансового пов'язування у дослідженні матеріальних і трудових ресурсів, грошових витрат і доходів підприємства, його фінансового стану при узагальненні результатів факторного аналізу.

Типи факторних систем. Методи аналізу кількісного впливу факторів на зміну результативного показника (методи елімінування). Методи і алгоритми ланцюгових підстановок, індексного методу, розрахунків за допомогою абсолютних та відносних відхилень, методу пропорційного розподілу, логарифмічного та інтегрального методу оцінки факторних впливів. Проблеми “нерозподіленого залишку” методу ланцюгових підстановок і способи його розподілу.

Тема 8. Економіко - математичні методи в економічному аналізі

Економіко-математичні методи в аналізі господарської діяльності, їх класифікація і характеристика. Область застосування і особливості використання в аналізі графічних методів, методів кореляційного та регресивного аналізу, лінійного і динамічного програмування, теорії масового обслуговування, теорії ігор, а також інших економіко-математичних методів. Послідовність та етапи економіко-математичного моделювання господарських операцій та процесів. Економіко-математичне моделювання як засіб вивчення господарської діяльності. Стохастичне моделювання і аналіз факторних систем

господарської діяльності. Побудова математико-статистичних моделей господарської діяльності. Аналіз кореляційних моделей.

Тема 9. Комплексна система економічного аналізу

Системний підхід в аналізі господарської діяльності. Необхідні передумови створення системи комплексного економічного аналізу. Етапи проведення системного аналізу. Загальна схема взаємозв'язків основних груп економічних показників. Стисла характеристика окремих блок-розділів комплексного економічного аналізу. Взаємозв'язок основних синтетичних показників. Послідовність та розподіл обов'язків за комплексним аналізом.

Узагальнення і систематизація результатів аналізу. Комплексний економічний аналіз як система пошуків резервів підвищення ефективності виробництва. Виявлення резервів підвищення ефективності виробництва – найважливіша задача аналізу. Різні способи пошуку резервів. Групування резервів за можливістю впливу на них різних рівнів управління на внутрішньовиробничі, галузеві, регіональні та народногосподарські. Дискусійні питання виміру величини резервів. Способи усунення повторного підрахунку резервів. Підготовка управлінських рішень за мобілізацією виявлених резервів.

2. ФОРМА ЗАКРІПЛЕННЯ ВАРІАНТА

Контрольна робота повинна бути підписана студентом з відміткою щодо дати її написання. Сторінки роботи повинні бути пронумеровані, текстові дані – чітко написані чи віддруковані на ПЕОМ. Контрольні завдання складаються з 10 варіантів. Студент вибирає варіант, який відповідає останній цифрі його залікової книжки.

3. ЗМІСТ ЗАВДАНЬ І МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ

3.1. Варіанти теоретичних питань

Таблиця 1 – Теоретичні питання контрольної роботи

ВАРІАНТИ	ЗАПИТАННЯ
1.	Аналіз факторів виробництва
2.	Аналіз фінансових результатів підприємства
3.	Аналіз формування прибутку підприємства
4.	Економіко-математичні методи в економічному аналізі
5.	Статистичні методи в економічному аналізі
6.	Вимоги, що ставляться до економічної інформації
7.	Оцінка беззбитковості підприємства
8.	Оцінка економічного потенціалу підприємства
9.	Комплексний аналіз звітних результатів суб'єкту господарювання
0.	Аналіз ресурсів підприємства

3.2. Практичні завдання до контрольних робіт

При виконанні практичних завдань студент повинен використовувати статистичну і фінансову звітність підприємства, де він працює. Звітність

підприємства надається студентом як додаток до контрольної роботи і є її невід'ємною частиною. У наданих варіантах практичних завдань треба провести відповідні розрахунки і зробити висновки, які впливають з них. Приклади розв'язання типових завдань надані у розділі 3.3.

3.2.1. Варіанти практичних завдань:

Завдання 1. Проаналізувати динаміку випуску продукції, визначити і порівняти планове і фактичне значення аналізованого показника, квартальні темпи росту, середньоквартальні темпи приросту товарної продукції (тис. грн.).

Таблиця 2 – Вихідні дані для розрахунків

Варіант	I квартал		II квартал		III квартал		IV квартал	
	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1	772	750	788	770	796	800	820	825
2	515	530	550	535	590	567	597	590
3	623	630	635	630	640	635	640	642
4	849	850	855	857	864	863	870	874
5	752	750	755	752	765	760	765	765
6	328	325	330	330	337	335	340	342
7	967	960	970	965	975	963	975	970
8	628	632	635	630	640	635	640	637
9	476	480	480	482	485	483	490	491
10	964	965	970	967	970	970	975	977

Завдання 2. Порівняти середній відсоток виконання плану випуску продукції по об'єднанням 1 і 2. Обґрунтувати використання середніх величин (тис. грн.).

Таблиця 3 – Вихідні дані для розрахунків

Варіант	Об'єднання 1						Об'єднання 2					
	Завод 1		Завод 2		Завод 3		Завод 4		Завод 5		Завод 6	
	факт. випуск	% ВП	факт. випуск	%, ВП	факт. випуск	% ВП	план випуску	% ВП	план випуску	% ВП	план випуску	% ВП
1	700	105	205	100	420	103	250	110	550	90	285	105
2	880	100	570	106	125	110	500	90	735	103	430	110
3	520	103	480	100	250	95	580	95	215	110	580	130
4	670	100	270	95	570	106	370	100	210	97	800	115
5	250	100	320	110	800	93	325	105	637	98	720	125
6	325	98	570	100	715	130	810	103	648	101	925	98
7	925	100	125	97	638	110	850	97	950	105	115	103
8	820	103	156	98	625	105	480	110	913	103	210	97
9	730	110	520	103	270	115	310	130	125	97	312	103
10	775	95	610	130	320	100	450	103	197	110	437	98

Завдання 3. За даними фінансової звітності підприємства за два роки визначити:

А. За балансом підприємства (форма 1):

- середньорічні темпи зміни майна суб'єкта господарювання (валюта балансу), основних фондів і оборотних активів, власного капіталу;
- структуру активів і структуру пасивів підприємства та їх динаміку;
- розрахувати показники ефективності використання основних засобів;
- визначити коефіцієнти, що характеризують фінансову стійкість і ліквідність підприємства.

Б. За звітом про фінансові результати (Ф.2):

- визначити суму чистого прибутку суб'єкта господарювання;
- визначити рентабельність продажу продукції (робіт, послуг);
- визначити рентабельність активів та власного капіталу (з використанням даних балансу).

При неможливості використання форм звітності підприємства, де Ви працюєте, можна використати дані звітності, наведеної у додатках.

Провести моделювання рентабельності власного капіталу, виразивши його через рентабельність активів та рентабельність продажу. Розрахувати вплив факторів на рентабельність власного капіталу будь-якими із відомих Вам способів. Розрахунки вихідних даних провести в таблиці:

Таблиця 4 – Приклад таблиці

Показники	Умовне позначення	Минулий рік	Звітний рік	Відхилення
1. Чистий дохід від реалізації (Ф.2)				
2. Чистий прибуток (збиток) (Ф.2)				
3. Середньорічна вартість власного капіталу (Ф.1)				
4. Середньорічна вартість активів (Ф.1)				
5. Рентабельність продажу продукції (робіт, послуг)				
6. Рентабельність активів				
7. Рентабельність власного капіталу				

Завдання 4 На основі наведених даних проаналізувати динаміку середньомісячної заробітної плати по заводу в цілому.

Таблиця 5 – Вихідні дані для розрахунків

	Базовий період						Звітний період					
	цех 1		цех 2		Цех 3		цех 1		цех 2		цех 3	
	СЗП, грош.од..	Чис. чол.	СЗП, грош.од..	Чис. чол.	СЗП, грош.од..	Чис. чол.	СЗП, грош.од..	ФОП, тис.грош.од.	СЗП, грош.од..	ФОП, тис.грош.од.	СЗП, грош.од..	ФОП, тис.грош.од.
1	130	200	150	220	180	280	150	30150	170	37400	190	53200
2	170	100	153	222	178	283	173	34600	175	39375	180	50940
3	171	205	155	225	176	285	175	35875	180	39600	182	51506
4	172	207	140	227	175	287	180	37620	190	42750	185	52725
5	125	210	143	228	173	288	141	30100	185	42550	183	53070
6	126	215	145	230	170	290	142	30672	187	39083	190	54150
7	127	210	147	232	180	293	146	32120	185	43475	200	59000
8	128	200	150	230	182	295	150	30000	190	43700	201	59295
9	130	200	152	235	183	296	152	31920	193	45741	202	59590
10	132	205	155	237	185	297	153	31977	195	46800	203	59885

СЗП – середня заробітна платня одного працівника, грн., ФОП – фонд оплати праці, всього, тис.грн., Ч – чисельність працівників, чол.

Завдання 5. За даними таблиці обчислити обсяг реалізації продукції і визначити вплив факторів на його зміни (тис. грн.).

Таблиця 6 – Вихідні дані для розрахунків

Варіант	Зп		Зк		РП	
	План	Факт	План	Факт	План	Факт
1	250	270	215	200	12600	12300
2	240	230	220	240	12550	12290
3	250	240	225	240	12560	12280
4	260	280	230	25	12570	12280
5	220	230	205	250	12580	12270
6	225	250	200	205	12540	12280
7	270	250	210	195	12530	12290
8	275	250	215	195	12520	12300
9	280	300	220	270	12510	12300
10	285	300	225	270	12500	12310

Зп — залишки нереалізованої продукції на початок року; Зк — залишки нереалізованої продукції на кінець року; РП — обсяг реалізованої продукції.

Завдання 6. Проаналізувати динаміку собівартості продукції, виручки від її реалізації та прибутку (тис. грн.). Визначити середньорічні темпи росту прибутку.

Таблиця 7 – Вихідні дані для розрахунків

Варіант	Базовий рік		1-й рік		2-й рік		3-й рік	
	В	С	В	С	В	С	В	С
1	370	300	380	305	410	320	400	300
2	380	295	370	310	415	335	420	335
3	390	290	380	300	420	310	410	315
4	395	285	385	300	425	360	430	380
5	400	285	390	290	430	350	410	345
6	405	280	380	250	435	380	400	360
7	410	275	415	255	440	360	400	320
8	415	250	420	260	450	370	410	350
9	420	245	430	265	500	300	480	310
10	425	230	420	235	510	320	480	350

В — виручка; *С* — собівартість продукції.

Завдання 7. Використовуючи метод абсолютних різниць і логарифмічний метод розрахувати вплив факторів на виконання плану випуску продукції.

Порівняти розрахунки і пояснити причини відхилень.

Таблиця 8 – Вихідні дані для розрахунків

Варіант	КР		Л/ д		Л / г		ВП	
	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1	1000	1020	225	224,4	1733	1773	7625	7640
2	995	1020	224	229,5	1725	1813	7630	7640
3	1090	1015	223	228,4	1739	1759	7635	7650
4	990	980	223	220,5	1739	1742	7640	7635
5	985	1010	220,6	227,3	1721	1750	7645	7650
6	985	980	220,6	220,5	1721	1742	7650	7635
7	980	1005	219,5	226	1712	1740	7655	7670
8	980	975	219,5	219,4	1712	1733	7660	7650
9	975	1005	218,4	226,1	1704	1741	7665	7670
10	975	965	218,4	217,1	1704	1715	7670	7650

КР — середньооблікова чисельність робітників; *Л/д* — відпрацьовано за рік всіма робітниками, тис. людино-днів; *Л/г* - відпрацьовано за рік всіма робітниками, тис. людино-годин; *ВП* — обсяг виробництва продукції.

Завдання 8. Виробнича потужність підприємства розрахована на *К* виробів на місяць, ціна одного виробу – *Ц* грн. Вся продукція реалізується. Постійні витрати виробництва складають *Н* тис.грн, змінні витрати одного виробу – *З*о грн. Визначити суму маржинального доходу *Мд*, точку беззбитковості і суму прибутку підприємства *П* аналітичним і графічним способом. Дані для розрахунків за варіантами:

Таблиця 9 – Вихідні дані для розрахунків

Варіанти/ показники	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	0
К, од.	1000	1200	1296	1400	1512	1633	1763	1904	2057	2221
Ц, грн./од	10	10,2	10,4	10,61	10,82	11,04	11,26	11,49	11,72	11,95
Н, тис.грн	4000	4160	4326	4499	4679	4867	5061	5264	5474	5693
Зо, грн./од.	4	4,12	4,244	4,371	4,502	4,637	4,776	4,919	5,067	5,219

Завдання 9. Підприємство вирішує питання щодо інвестування И тис. грн. у проект, реалізація якого передбачає одержання за рік таких сум прибутку: за перший рік – Р1 тис. грн., за другий рік – Р2 тис. грн., за третій – Р3 тис.грн. Середні ставки на ринку капіталу складають r %.

Чи варто вкладати кошти в цей проект? Дані для розрахунків за варіантами:

Таблиця 10 – Вихідні дані для розрахунків

Варіанти /показники	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
И	180	270	405	600	500	400	300	200	100	50
Р1	100	130	169	220	400	200	150	100	90	40
Р2	80	100	110	180	200	150	100	80	20	20
Р3	80	70	80	90	90	80	70	70	20	5
r	30	20	10	10	10	10	10	20	20	30

Завдання 10 Виконати моделювання показників :

Таблиця 11 – Вихідні дані

Варіанти	Завдання
1	2
0	Проаналізувати (в умовному позначенні) факторну модель обсягу товарної продукції (ТП) таким чином, щоб найшла відображення залежність продуктивності праці (ПТ) від фондоозброєності (Фо).
1	Перетворити факторну модель обсягу товарної продукції: від добутку кількості робітників і середньорічної продуктивності праці до добутку кількості робітників і погодинної продуктивності праці (в умовному позначенні).
2	Відобразити фондівдачу через продуктивність праці і фондоозброєність (в умовному позначенні).
3	Виразити рентабельність капіталу через рентабельність активів (в умовному позначенні).

Варіанти	Завдання
1	2
4	За допомогою моделювання показників створити нову кратну модель шляхом відновлення пропущених розрахунків: $R_k = \Pi / K = \dots = R_{пр} / K_{пр}$ де R_k — рентабельність капіталу підприємства, Π — прибуток; $R_{пр}$ — рентабельність реалізованої продукції; $K_{пр}$ — капіталомісткість продукції.
5	Відновити пропущені проміжні розрахунки, які дозволили б перетворити вхідну кратну модель у вихідну мультиплікативну: $\Phi B = \text{ВП} / \text{ОВ}\Phi = \dots = \text{ПВ}_1 \times \text{ПВ}_2 \times \Phi \text{ мо.}$
6	Створити факторну модель обсягу товарної продукції: від добутку кількості робітників і середньорічної продуктивності праці до добутку кількості робітників і погодинної продуктивності праці.
7	Скласти модель фондорентабельності, якщо відома загальна собівартість продукції (C), її кількість в одиницях (K), ціна за одиницю (Π) і фондвіддача (Φ).
8	Перетворити мультиплікативну факторну модель розміру виручки від реалізації товарів (робіт, послуг) в адитивну. Указати використаний Вами спосіб.
9	Написати багатофакторну адитивну модель в узагальненому вигляді та привести приклад її використання в економічних розрахунках.

У процесі вирішення завдань студенти повинні зробити висновки щодо одержаних результатів.

3.3 Приклади розв'язання типових задач

Задача 1

На підставі наведених даних проаналізувати ефективність використання основних засобів підприємства

Показники	«0»	«1»	Абс.відхил.
1. Чиста виручка від реалізації продукції, тис. грн.	460,6	482,2	21,6
2. Середня вартість основних засобів, тис. грн.	55,2	56,7	1,5
3. Середньорічна вартість активної частини основних засобів, тис. грн.	39,7	41,8	2,1
4. Питома вага активної частини основних засобів у загальній їх вартості, коеф. (р. 3 ÷ р. 2)	0,719	0,737	0,018
5. Продуктивність праці, тис. грн.	35,431	34,443	-0,988
6. Фондовіддача основних засобів, грн. (р. 1 ÷ р.2)	8,344	8,504	0,16
7. Фондовіддача активної частини основних засобів, грн. (р. 1 ÷ р. 3)	11,605	11,539	-0,066
8. Фондоозброєність праці, тис. грн./чол. (р. 5 ÷ р. 6)	4,246	4,05	-0,196
9. Рентабельність підприємства, % до обороту	2,323	3,131	0,808
10. Рентабельність основних засобів, % (р. 9 × р.6)	19,383	26,626	7,243

Розв'язання:

Вплив структури основних засобів та ефективності використання їх активної частини на фондovіддачу визначається на підставі залежності:

$$\Phi B = dO3a \times \Phi Ba,$$

де ΦB - фондovіддача; $dO3a$ - частка активної частини основних засобів в загальній їх вартості; ΦBa - фондovіддача активної частини основних засобів.

Зміна фондovіддачі за рахунок питомої ваги активної частини основних засобів:

$$\Delta \Phi B(dO3a) = \Delta dO3a \times \Phi Ba_0 = 0,018 \times 11,605 = 0,2089 \text{ грн.}$$

Зміна рівня фондovіддачі за рахунок фондovіддачі активної частини основних засобів:

$$\Delta \Phi B(\Phi Ba) = dO3a_1 \times \Delta \Phi Ba = (-0,066) \times 0,737 = -0,0486 \text{ грн.}$$

Таким чином, у результаті збільшення частки активної частини основних засобів у загальній їх вартості на 0,018 процентних пункти рівень фондovіддачі збільшився на 0,2089 грн. Зменшення фондovіддачі активної частини основних засобів у розмірі 0,066 грн. привело до падіння загального рівня фондovіддачі на 0,0486 грн.

Поряд з розглянутими факторами, на зміну фондovіддачі впливають продуктивність праці робітників підприємства та їх фондоозброєність:

$$\Phi B = \frac{\text{ПП}}{\text{ФО}},$$

де ПП - продуктивності праці робітників підприємства; ФО - фондоозброєність праці робітників.

Розрахунок впливу факторів, включених у модель, може бути здійснений методом абсолютних різниць. Зміна фондovіддачі за рахунок продуктивності праці становить:

$$\Delta \Phi B_{(\text{ПП})} = \frac{\Delta \text{ПП}}{\text{ФО}_1} = \frac{(-0,988)}{4,05} = -0,244 \text{ грн.}$$

$$\Delta \Phi B_{(\text{ФО})} = \Delta \Phi B - \Delta \Phi B_{(\text{ПП})} = 0,16 - (-0,244) = 0,404 \text{ грн.}$$

Таким чином, збільшення фондovіддачі в звітному періоді порівняно з минулим на 0,16 грн. відбулося в результаті позитивного впливу фондоозброєності праці робітників підприємства. Внаслідок зменшення продуктивності праці робітників підприємства на 0,988 тис. грн./чол. фондovіддача зменшилась в розмірі 0,244 грн.

В свою чергу рівень фондovіддачі впливає на зміну рентабельності основних засобів підприємства, що підтверджує наступна факторна-модель:

$$\text{Роз} = \Phi B \times \text{Рп},$$

де Роз - рентабельність основних засобів підприємства; Рп – рентабельність підприємства (продажу).

Розмір впливу зазначених факторів на зміну рентабельності основних засобів визначимо з використанням наступних формул:

$$\Delta P_{O3(Pn)} = \frac{1}{2} \Delta Pn(\Phi B_0 + \Phi B_1) ;$$

$$\Delta P_{O3(\Phi B)} = \frac{1}{2} \Delta \Phi B(Pn_0 + Pn_1)$$

На зміну рівня рентабельності основних засобів вплинули:

- зміна рентабельності підприємства:

$$\Delta P_{O3(Pn)} = \frac{1}{2} \times 0,808 \times (8,344 + 8,504) = 6,807 \% ;$$

- зміна рівня фондівіддачі:

$$\Delta P_{O3(\Phi B)} = 7,243 - 6,807 = 0,436 \% .$$

Таким чином, збільшення рівня рентабельності основних засобів в розмірі 6,807 % стало можливим унаслідок збільшення рівня рентабельності підприємства. На 0,436 % рівень рентабельності основних засобів збільшився у зв'язку з підвищенням рівня фондівіддачі на 0,16 грн.

Задача 2

На підставі наведених даних проаналізувати причини зміни валового прибутку підприємства:

Таблиця 12 – Вихідні дані, (тис. грн.).

Показник	2007 р.	2008 р.	Абсолютне відхилення
Чистий дохід (виручка) від реалізації, ЧД	17858,5	15467,6	-2390,9
Валовий прибуток, ВП	3381,8	4647,0	+1265,2
Рівень валового прибутку, % до чистого доходу (р. 2 ÷ р. 1 x 100), P _{ВП}	18,9366	30,0434	+11,1068

Розв'язання:

Абсолютне відхилення за сумою валового прибутку визначається за формулою

$$\Delta ВП = ВП_1 - ВП_0,$$

де $\Delta ВП$ – абсолютне відхилення валового прибутку; $ВП_1$, $ВП_0$ – валовий прибуток, відповідно, за 2007, 2008 рр.

З урахуванням факторів, що впливають на зміну суми валового прибутку, абсолютне відхилення може бути розраховано за формулою

$$\Delta ВП = \Delta ВП(ЧД) + \Delta ВП(P_{ВП}),$$

де $\Delta ВП(ЧД)$ – вплив чистого доходу (виручки) від реалізації на зміну суми валового прибутку; $\Delta ВП(P_{ВП})$ – зміна суми валового прибутку за рахунок його рівня.

Із застосуванням способу абсолютних різниць вплив чистого доходу (виручки) від реалізації на зміну суми валового прибутку буде визначатись за формулою

$$\Delta ВП(ЧД) = \frac{\Delta ЧД \times P_{ВП}^0}{100},$$

де $\Delta\text{ЧД}$ – зміна суми чистого доходу (виручки) від реалізації, $P_{\text{ВП}0}$ – середній рівень валового прибутку за 2006 р.

Вплив середнього рівня валового прибутку на зміну його суми визначається за формулою

$$\Delta\text{ВП}(P_{\text{ВП}}) = \frac{\text{ЧД}_1 \times \Delta P_{\text{ВП}}}{100},$$

де ЧД_1 – чистий дохід (виручка) від реалізації за 2008 р.; $\Delta P_{\text{ВП}}$ – зміна рівня валового прибутку.

Результати факторного аналізу валового прибутку за допомогою способу абсолютних різниць надані в табл.13.

Таблиця 13 – Розрахунок впливу факторів (тис. грн.).

Фактори	Розрахунок впливу факторів	Вплив на валовий прибуток
Чистий дохід (виручка) від реалізації	$(-2390,9) \times 18,9366 / 100$	-452,76
Середній рівень валового прибутку	$15467,6 \times (+11,1068) / 100$	1717,96
Разом	4647,0 – 3381,8	1265,2

За даними розрахунків можна зробити висновок, що валовий прибуток збільшився на 1265,2 тис. грн. За рахунок зменшення чистого доходу (виручки) від реалізації на 2390,9 тис. грн. валовий прибуток знизився на 452,76 тис. грн. Збільшення середнього рівня валового прибутку на 11,1068 % призвело до зростання валового прибутку на 1717,96 тис. грн. Резервом росту валового прибутку підприємства можна вважати збільшення чистого доходу (виручки) від реалізації.

Задача 3

На підставі наведених даних визначити величину впливу окремих чинників на зміну витрат на гривню продукції.

Таблиця 14 – Вихідні дані.

№	Показники	Минулий період	Звітний обсяг реалізації продукції			Звітний період
			базові норми і базові ціни	в цінах базового періоду	фактичні ціни на матеріали і базові на продукцію	
1	Виручка від реалізації продукції, тис. грн.	5812,9	5901,3	5901,3	5901,3	5925,4
2	Витрати операційної діяльності, тис. грн.	5556,8	5598,4	5621,5	5605,4	5605,4
3	Витрати на 1 грн. продукції (ряд.2/ряд.1), грн.	0,956	0,946	0,953	0,950	0,946

Розв'язання:

Розрахунок впливу зазначених чинників на заміну витрат на гривню продукції наступний:

Таблиця 15 - Розрахунок впливу факторів (грн.)

Чинники	Розрахунок	Величина впливу
1. Зміна у структурі та асортименті продукції	0,949 – 0,956	-0,007
2. Зміна собівартості виробів	0,953 – 0,949	0,004
3. Зміна оптових цін на матеріали і тарифів	0,950 – 0,953	-0,003
4. Зміна цін на продукцію	0,946 – 0,950	-0,004
Разом	0,946 – 0,956	-0,01

Розрахунки показали, що під впливом зміни структури випущеної продукції витрати на гривню товарної продукції зменшились на 0,7 коп..

Зміни норм витрат матеріалів на кожний виріб обумовили зростання витрат на одну гривню продукції на 0,4 коп.

За рахунок зміни оптових цін на спожиті матеріальні цінності і тарифів на вантажні перевезення підприємство мало можливість знизити витрати на гривню товарної продукції на 0,3 коп.

Внаслідок підвищення цін на продукцію витрати на 1 грн. продукції зменшились на 0,4 коп.

Таким чином, надаючи якісну характеристику впливу цих факторів на зміну витрат на 1 грн., слід пам'ятати, що від діяльності підприємства залежать лише перші два фактори, тому вони і будуть резервами подальшого зниження витрат на 1 грн. продукції, а решта факторів не залежать від підприємства і тому вони не належать до резервів, окрім частини ціни — транспортно-заготівельних витрат.

Задача 4

Підприємство проводить аналіз своєї діяльності. Вихідні аналітичні дані надані у табл. 16.

Таблиця 16 – Зміна доходів від реалізації продукції (послуг) за ряд років (тис. грн.)

Роки				
Перший (базисний)	Другий	Третій	Четвертий	П'ятий
935	980	1030	1080	1150

Необхідно обчислити і проаналізувати показники динаміки:

- ланцюгові і базисні абсолютні прирости досліджуваного показника;
- ланцюгові і базисні темпи зростання ;
- абсолютне значення одного відсотка приросту;
- темп приросту, %;
- середній темп зростання;
- середній рівень динамічного ряду.

На підставі показників дати оцінку зміні доходів від реалізації продукції (послуг) за аналізований період і проаналізувати ступінь виконання плану-прогнозу. Результати аналізу подати у вигляді аналітичної таблиці і графіка динаміки аналізованого показника. Зробити висновки.

Розв'язання:

Розрахунок абсолютного приросту, тис. грн.

1.1. Ланцюговий – різниця між доходом кожного розрахункового року і доходом попереднього року.

$P_k - P_{k-1}$

2 рік:	980 – 935 =	45 тис. грн.
3 рік:	1030 – 980 =	50 тис. грн.
4 рік:	1080 – 1030 =	50 тис. грн.
5 рік:	1150 – 1080 =	70 тис. грн.

1.2. Базисний – різниця між доходом розрахункового року і доходом базисного року: $(P_k - P_1)$:

2 рік:	980 – 935 =	45 тис. грн.
3 рік:	1030 – 935 =	95 тис. грн.
4 рік:	1080 – 935 =	145 тис. грн.
5 рік:	1150 – 935 =	215 тис. грн.

Розрахунок темпу зростання, %

2.1. Ланцюговий: $P_k / P_{k-1} * 100$ (у %)

2 рік:	980/935*100 =	104,8
3 рік:	1030/980*100 =	105,1
4 рік:	1080/1030*100 =	104,9
5 рік:	1150/1080*100 =	106,5

2.2. Базисний (у%): $P_k / P_1 * 100$

2 рік:	980/935*100 =	104,8
3 рік:	1030/935*100 =	110,2
4 рік:	1080/935*100 =	115,5
5 рік:	1150/935*100 =	123,0

3. Абсолютне значення одного відсотка приросту, тис. грн.

		$0,01 * P_{k-1}$
2 рік:	0,01 * 935 =	9,35
3 рік:	0,01 * 980 =	9,80
4 рік:	0,01 * 1030 =	10,3
5 рік:	0,01 * 1080 =	10,8

4. Темп приросту, %

4.1. Ланцюговий: $(P_k - P_{k-1}) / P_{k-1} * 100$

2 рік:	(980-935)/935*100 =	4,8
3 рік:	(1030-980)/980*100 =	5,1
4 рік:	(1080-1030)/1030*100 =	4,9
5 рік:	(1150-1080)/1080*100 =	

4.2. Базисний: $(P_k - P_1) / P_1 * 100$

2 рік:	(980-935)/935*100 =	4,8
3 рік:	(1030-935)/935*100 =	10,2

$$4 \text{ рік: } (1080-935)/935*100 = 15,5$$

$$5 \text{ рік: } (1150-935)/935*100 = 23,0$$

У таблиці 17 показані зведені показники виконаних розрахунків.

Висновки. Згідно з отриманими розрахунками спостерігаємо тенденцію росту доходу від реалізації продукції (послуг), тому що розмір доходу в 5-му році збільшився порівняно з базисним роком на 215 тис. грн. або 23 %.

Збільшення доходу було досягнуте за рахунок щорічних приростів по доходах. Так, дохід в другому році збільшився на 45 тис. грн. або на 4,8 %. Дохід в третьому році збільшився в порівнянні з другим роком на 5,1 %, що склало 50 тис. грн. У четвертому році дохід збільшився на 4,9 %, в п'ятому році на 6,5 %. В середньому дохід за період з першого по п'ятий рік збільшувався на 5,3 %.

Таблиця 17 - Аналітичні показники динаміки доходів комунального підприємства.

Показники Доходи, тис.грн.	Формула розрахунку	Роки				
		1	2	3	4	5
		935	980	1030	1080	1150
Показники динаміки						
1. Абсолютний приріст, тис. грн.	$P_k - P_{k-1}$	-	45	50	50	70
а) ланцюговий	$P_k - P_1$	-	45	95	145	215
б) базисний						
2. Темп зростання, %	$P_k / P_{k-1} * 100$	-	104,8	105,1	104,9	106,5
а) ланцюговий	$P_k / P_1 * 100$	-	104,8	110,2	115,5	123,0
б) базисний						
3. Абсолютне значення одного відсотка приросту, тис. грн.	$0,01 * P_{k-1}$	-	9,35	9,8	10,3	10,8
	$(P_k - P_{k-1}) / P_{k-1} * 100$	-	4,8	5,1	4,9	6,5
		-	4,8	10,2	15,5	23,0
4. Темп приросту, %	$(P_k - P_1) / P_1 * 100$	$\sqrt[4]{1,23} * 100 = 105,3 \%$				
а) ланцюговий	$\sqrt[k-1]{P_k / P_1} * 100$					
б) базисний						
5. Середній темп зростання, %	$\sum P / k$	103,5				
6. Середній рівень ряду, тис.грн.	$\frac{P_1 + P_2 + \dots + P_n}{n}$					

Відповідно до розрахунків у 2-му році кожен відсоток приросту відповідав збільшенню доходу на 9,35 тис. грн. В 3-му році реалізація товарів дала змогу збільшити доходи на 9,8 тис. грн., в 4-му на 10,3 тис. грн., в 5-му році – на 10,8 тис. грн.

Таким чином, протягом аналізованого періоду спостерігається позитивна динаміка показників доходу від реалізації.

Задача 5

Виконати факторний аналіз обсягу продукції (послуг) підприємства міського господарства за рахунок трудових факторів. Розрахувати абсолютний і відносний вплив на зміну цього показника таких чинників: середньої чисельності робітників і продуктивності праці одного робітника.

Таблиця 18 - Вихідні дані

Порівняльні періоди	Обсяг продукції (послуг), (Q), тис. грн.	Середньооблікова чисельність робітників (Т), чол.
Базисний –0	3940	560
Звітний –1	4200	580

Розв'язання:

Проведемо розрахунок продуктивності праці одного працівника:

$$V = Q / T;$$

Базисний період.

$$V = 3940 / 560 = 7,04 \text{ тис. грн/ чол}$$

Звітний період

$$V = 4200 / 580 = 7,24 \text{ тис. грн / чол}$$

Проведемо розрахунок впливу факторів середньооблікової чисельності робітників, продуктивності праці на зміну обсягу продукції декількома способами факторного аналізу:

1. Ланцюгова схема розрахунку.

1.1. Складаємо вихідну розрахункову формулу аналізованого показника – обсягу продукції (послуг).

$$Q = T * V.$$

1.2.Складаємо ланцюгову схему розрахунку впливу факторів, визначивши показники базисного року, як $Q_0 = T_0 * V_0$, а звітного року, як $Q_1 = T_1 * V_1$:

$$\begin{array}{ccccc} T_0 V_0 & \longrightarrow & T_1 V_0 & \longrightarrow & T_1 V_1 \\ 560 * 7,04 & & 580 * 7,04 & & 580 * 7,24 \\ 3942,4 & & 4083,2 & & 4199,2 \end{array}$$

1.3. Визначаємо абсолютний вплив збільшення середньої чисельності працівників - ΔQ_T :

$$\Delta Q_T = T_1 V_0 - T_0 V_0 = 4083,2 - 3942,4 = 140,8 \text{ тис. грн.}$$

1.4. Визначаємо абсолютний вплив зростання продуктивності праці одного робітника ΔQ_V :

$$\Delta Q_V = T_1 V_1 - T_1 V_0 = 4199,2 - 4083,2 = 116 \text{ тис. грн.}$$

1.5. Визначаємо сумарний абсолютний вплив факторів - ΔQ :

$$\Delta Q = \Delta Q_T + \Delta Q_V = 140,8 + 116 = 256,8 \text{ тис. грн.}$$

1.6. Визначаємо відносний вплив (величину абсолютного впливу факторів поділяємо на базисне значення обсягу продукції і помножуємо на 100):

а) середньої чисельності працівників:

$$\Delta Q_T / Q_0 * 100 = (140,8 / 3940) * 100 = 3,6;$$

б) продуктивності праці одного працівника:

$$\Delta Q_V / Q_0 * 100 = (116 / 3940) * 100 = 2,9;$$

в) сумарний відносний вплив:

$$3,6 + 2,9 = 6,5;$$

г) визначаємо питому вагу факторів у загальній величині приросту аналізованого показника (одержаний частковий вплив кожного фактора поділяємо на загальний приріст обсягу продукції і помножуємо на 100):

– питома вага впливу середньої чисельності працівників

$$\Delta Q_T / \Delta Q * 100 = 140,8 / 256,8 * 100 = 54,8 \%$$

– питома вага впливу продуктивності праці одного працівника

$$\Delta Q_V / \Delta Q * 100 = 116 / 256,8 * 100 = 45,2 \%$$

Перевірка – сума питомої ваги впливу кожного фактора повинна дорівнювати 100 %.

$$54,8 + 45,2 = 100 (\%)$$

2. Визначення впливу факторів з використанням способу абсолютних різниць.

2.1. Визначаємо вплив зміни середньої чисельності працівників.

$$\Delta Q_T = (T_1 - T_0) * V_0 = (580 - 560) * 7,04 = 140,8 \text{ тис. грн.}$$

2.2. Визначаємо вплив зростання продуктивності праці одного працівника.

$$\Delta Q_V = (V_1 - V_0) * T_1 = (7,24 - 7,04) * 580 = 116 \text{ тис. грн.}$$

3. Індексна схема розрахунку у визначенні впливу складових факторів на результативний показник.

3.1. Визначаємо вплив зміни середньої чисельності робітників.

$$\Delta Q_T = Q_0 * (I_T - 1), \text{ де}$$

Де I_T – індекс середньої чисельності робітників.

$$I_T = T_1 / T_0 = 580 / 560 = 1,0357$$

$$\Delta Q_T = 3940 * (1,0357 - 1) \approx 140,8 \text{ тис. грн.}$$

3.2. Визначаємо зростання продуктивності праці одного працівника

$$\Delta Q_V = Q_0 * I_T * (I_V - 1),$$

де I_V – індекс продуктивності праці одного працівника.

$$I_V = V_1 / V_0 = 7,24 / 7,04 = 1,0284$$

$$\Delta Q_V = 3940 * 1,0357 * (1,0284 - 1) \approx 116 \text{ тис. грн.}$$

Результати впливу факторів відображаємо в аналітичній табл. 19.

Таблиця 19 - Результати впливу факторів на зміну обсягу продукції (послуг).

Приріст аналізованого показника	Вплив факторів		Структура впливу факторів (питома вага), %
	Абсолютний , тис. грн.	Відносний, %	
Загальний приріст обсягу продукції	256,8	6,5	100
У тому числі за рахунок: - збільшення середньої кількості працівників	140,8	3,6	54,8
- зростання продуктивності праці одного працівника	116	2,9	45,2

Висновок. Згідно отриманих результатів, обсяг продукції у звітному періоді в порівнянні з базисним зріс на 256,8 тис. грн., що складає 6,5 %, у тому числі за рахунок збільшення середньої чисельності працівників обсяг продукції зріс на 140,8 тис. грн., або на 3,6 %, а за рахунок зростання їх продуктивності праці обсяг продукції зріс на 116 тис. грн., що складає 2,9 %. Питома вага впливу першого фактора склала 54,8 %, другого – 45,2 %.

4.ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ

Важливим питанням методики економічного аналізу є визначення впливу окремих факторів на приріст результативних показників. Для більш глибокого вивчення методики проведення факторного аналізу студенти самостійно вирішують завдання, надані у цьому розділі.

Для розрахунку впливу факторів на зміну показників діяльності підприємств найчастіше використовують прийом елімінування.

Сутність цього технічного прийому полягає у послідовному виключенні дії ряду факторів та виділення одного з них для виміру його впливу на узагальнюючі показники. Цей прийом включає наступні способи: ланцюгових підстановок; абсолютних різниць та відносних різниць.

При застосуванні прийомів елімінування всі показники-фактори умовно поділяють на кількісні (наприклад, чисельність робітників, кількість відпрацьованих днів та годин тощо) і якісні (показники продуктивності праці, фондівіддачі, матеріаловіддачі та ін.). При побудові факторної моделі спочатку розташовують кількісні фактори, а потім - якісні.

Позначимо результативний показник як y , а фактори, що на нього впливають, як a , b , c , тоді факторна модель матиме вигляд:

$$y = a \times b \times c. \quad (1).$$

Сутність **способу ланцюгових підстановок** полягає у послідовній заміні базових значень на фактичні з наступним визначенням добутку показників-

факторів та відніманням від отриманого результату, в першому підрахунку, - базового значення результативного показника, в усіх наступних - попереднє значення добутку показників факторів.

Алгоритм розрахунку впливу факторів на зміну результативного показника надано у табл. 20.

Умовні позначення: a_0, v_0 і т. д. - базове (планове, попереднього періоду) значення показників; a_1, v_1 і т. д. фактичне (звітне) значення показників.

Таблиця 20 - Розрахунок впливу факторів способом ланцюгових підстановок

Показники	Підстановка				Розмір впливу фактора ($\Delta y(i)$)
	1	2	3	4	
Перший фактор	a_0	a_1	a_1	a_1	$y^1 - y_0$
Другий фактор	v_0	v_0	v_1	v_1	$y^2 - y^1$
Третій фактор	c_0	c_0	c_0	c_1	$y_1 - y^2$
Результативний показник	y_0	y^1	y^2	y_1	

Перевірка правильності розрахунків: сукупний вплив факторів повинен дорівнювати загальній зміні результативного показника

$$(\sum \Delta y(i) = \Delta y). \quad (2)$$

Порядок використання цього способу розглянемо на такому прикладі (табл.21).

Таблиця 21 - Дані для факторного аналізу зміни обсягу реалізації продукції

Показник	Умовне позначення	Базисний період	Звітний період	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення
Обсяг реалізованої продукції, тис.грн.	$РП$	1505	1524	19	1,26
Середньооблікова чисельність робітників, чол.	$Ч$	67	59	-8	-11,94
Середня кількість днів, відпрацьованих одним робітником за період, дні.	$Д$	237	232	-5	-2,11
Середньоденна продуктивність праці одного робітника, тис.грн.	$ППдн$	0,09	0,11	0,02	22,22

Обсяг реалізованої продукції розраховується як добуток середньооблікової чисельності робітників ($Ч$), середньої кількості днів, відпрацьованих одним робітником за період ($Д$) і середньоденної продуктивності праці одного робітника ($ППдн$), тобто його представлено трифакторною моделлю:

$$PP = Ч \times Д \times ППдн. \quad (3)$$

Результати розрахунків впливу факторів на зміну обсягу товарообігу наведено в табл. 8.

Таблиця - Розрахунок впливу факторів на зміну обсягу товарообігу способом ланцюгових підстановок

Показник	Підстановка				Розмір впливу факторів, тис. грн.
	1	2	3	4	
Середньооблікова чисельність робітників, чол.	67	59	59	59	-176,61
Середня кількість днів, відпрацьованих одним робітником за період, дні.	237	237	232	232	-28,03
Середньоденна продуктивність праці одного робітника, тис. грн.	0,095	0,095	0,095	0,111	223,64
Обсяг реалізованої продукції, тис. грн.	1505	1328,39	1300,36	1524	

Сукупний вплив факторів: $(-176,61) + (-28,03) + 223,64 = 19$ тис. грн.

Спосіб абсолютних різниць є спрощеним варіантом способу ланцюгових підстановок.

Алгоритм розрахунків за допомогою способу абсолютних різниць має такий вигляд:

$$\Delta y(a) = \Delta a \times v_0 \times c_0; \quad (4)$$

$$\Delta y(b) = \Delta b \times a_1 \times c_0; \quad (5)$$

$$\Delta y(c) = \Delta c \times a_1 \times v_1. \quad (6)$$

За використання способу абсолютних різниць вплив факторів розраховують множенням абсолютного відхилення досліджуваного фактора на базисне значення факторів, розміщених праворуч від нього у факторній моделі, і на фактичну величину факторів, розміщених ліворуч від нього.

Розглянемо методику розрахунку впливу факторів у трифакторній моделі обсягу реалізації продукції способом абсолютних різниць, використовуючи дані, наведені в табл.22.

Загальний обсяг реалізованої продукції збільшився на 19 тис. грн.

$$\Delta PP = PP_1 - PP_0 = 1524 - 1505 = 19 \text{ тис. грн.},$$

у тому числі за рахунок зміни таких факторів:

1) Скорочення чисельності робітників підприємства

$$\Delta PP(Ч) = \Delta Ч \times Д_0 \times ППдн_0 = (-8) \times 237 \times 0,095 = -180,12 \text{ тис. грн.}$$

2) Зменшення кількості днів, відпрацьованих одним робітником в середньому за період,

$$\Delta PP(D) = \Delta D \times C_1 \times PPP_{dn0} = (-5) \times 59 \times 0,095 = -28,025 \text{ тис. грн.}$$

3) Підвищення середньоденної продуктивності праці одного робітника

$$\Delta PP(PPP_{dn}) = \Delta PPP_{dn} \times C_1 \times D_1 = 0,016 \times 59 \times 232 = 219,01 \text{ тис. грн.}$$

Спосіб відносних різниць відрізняється від попередніх тим, що розрахунки впливу факторів на досліджуваний показник проводиться виходячи з відносних показників їх зміни, які виражені у відсотках або коефіцієнтах. Відносні відхилення факторних показників визначається за величиною темпу їхнього приросту. Для трьох факторної мультиплікативної моделі виду $y = a, b, c$:

$$\Delta a\% = \frac{a_1 - a_0}{a a_0} \times 100. \quad (7)$$

Алгоритм розрахунків за допомогою способу відносних різниць має такий вигляд:

$$\Delta y(a) = \frac{y_0 \times \Delta a\%}{100}; \quad (8)$$

$$\Delta y(b) = \frac{(y_0 + \Delta y(a)) \times \Delta b\%}{100}; \quad (9)$$

$$\Delta y(c) = \frac{(y_0 + \Delta y(a) + \Delta y(b)) \times \Delta c\%}{100}. \quad (10)$$

Розглянемо методика використання способу відносних різниць на цифровому прикладі, використавши дані, наведені в табл. 8.

Загальний обсяг реалізованої продукції збільшився на 19 тис. грн.

$$\Delta PP = PP_1 - PP_0 = 1524 - 1505 = 19 \text{ тис. грн.,}$$

у тому числі за рахунок зміни таких факторів:

1) Скорочення чисельності робітників підприємства

$$\Delta PP(C) = \frac{PP_0 \times \Delta C\%}{100} = \frac{1505 \times (-11,94)}{100} = -179,70 \text{ тис. грн.}$$

2) Зменшення кількості днів, відпрацьованих одним робітником в середньому за період:

$$\Delta PP(D) = \frac{(PP_0 + \Delta C\%) \Delta D\%}{100} = \frac{(1505 + (-179,70)) \times (-2,11)}{100} = -27,96 \text{ тис. грн.}$$

3) Підвищення середньоденної продуктивності праці одного робітника

$$\Delta PP(PPP_{dn}) = \frac{(PP_0 + \Delta C\% + \Delta D\%) \times \Delta PPP_{dn}\%}{100} = \frac{(1505 + (-179,70) + (-27,96)) \times 16,84}{100} =$$

= 218,47 тис. грн.

Незначні відхилення між величиною загальної зміни обсягу реалізації і сукупним впливом факторів зумовлені неточністю підрахунків відносних показників.

Індексний спосіб використовується для визначення тенденції зміни показників, а також досить широко застосовується у факторному аналізі для розрахунку впливу ізольованих факторів на зміну результативного показника.

У факторному аналізі індексний метод використовується у кратних і мультиплікативних моделях. Методика факторного аналізу при індексному методі наступна:

- на першому етапі розраховуються індекси всіх факторів, що впливають на результативний показник;
- на другому етапі розрахунок впливу факторів визначається як різниця чисельника і знаменника індексу кожного фактору.

Класичним прикладом використання індексів є визначення зміни обсягу реалізації та виявлення впливу на цю зміну величини об'ємних (структурних) і вартісних факторів. Загальний індекс реалізації продукції визначається за формулою

$$J_m = \Sigma q_1 p_1 / \Sigma q_0 p_0, \quad (11)$$

Умовні позначення:

де q – вид продукції, p – ціна продукції, I_q – агрегатний індекс об'єму, I_p – агрегатний індекс цін, “1” – звітний рік, “0” – базисний рік, q_0, q_1 – відповідно звітні та базисні обсяги реалізованої продукції, p_0, p_1 – звітні та базисні ціни на продукцію.

Загальний індекс не дає змоги виявити окремо вплив факторів на зміну обсягу реалізації. Для розв'язання цієї мети використовують агрегатні індекси.

$$J_m = I_q \cdot I_p \quad (12)$$

Форми агрегатних індексів для загального індексу J_m мають такий вигляд:

а) агрегатний індекс фізичного обсягу реалізації продукції:

$$I_q = \Sigma q_1 p_0 / \Sigma q_0 p_0; \quad (13)$$

б) агрегатний індекс цін на продукцію підприємств:

$$I_p = \Sigma q_1 p_1 / \Sigma q_1 p_0. \quad (14)$$

Вплив факторів обсягу і ціни на результативний показник визначається різницею чисельників і знаменників.

Якщо використати, наприклад, вихідну трифакторну модель, яка була використана для вирішення завдання $РП = Ч \times Д \times ППДн$ (вихідні дані в табл.22), то алгоритм розрахунку буде наступним:

$$I_{Ч} = (Ч_1 \times Д_0 \times ППДн_0) / (Ч_0 \times Д_0 \times ППДн_0); \quad (15)$$

$$I_{Д} = (Ч_1 \times Д_1 \times ППДн_0) / (Ч_1 \times Д_0 \times ППДн_0); \quad (16)$$

$$I_{ППДн} = (Ч_1 \times Д_1 \times ППДн_1) / (Ч_1 \times Д_1 \times ППДн_0). \quad (17)$$

Для визначення абсолютної величини впливу кожного фактора:

$$\Delta РП_{Ч} = (Ч_1 \times Д_0 \times ППДн_0) - (Ч_0 \times Д_0 \times ППДн_0); \quad (18)$$

$$\Delta РП_{Д} = (Ч_1 \times Д_1 \times ППДн_0) / (Ч_1 \times Д_0 \times ППДн_0); \quad (19)$$

$$\Delta РП_{ППДн} = (Ч_1 \times Д_1 \times ППДн_1) / (Ч_1 \times Д_1 \times ППДн_0). \quad (20)$$

Рекомендуємо студентам самостійно провести розрахунки впливу складових факторів на зміни результативного та виконати балансову перевірку правильності виконаних розрахунків:

$$\Delta РП = РП_1 - РП_0 = \Delta РП_{Ч} + \Delta РП_{Д} + \Delta РП_{ППДн}. \quad (21)$$

Логарифмічний метод вільний від недоліків методу ланцюгових підстановок, пов'язаних з черговістю факторів, має процедуру з мінімальною кількістю обчислень, застосовується в мультиплікативних моделях. Єдиний недолік його полягає в тому, що у випадках, коли результативні показники

звітнього і базового (планового) періодів не змінюються за величиною, його застосовувати не можна. Тобто, якщо за умовами нашого завдання $PP_1 = PP_0$, а $\Delta PП = 0$, для визначення впливу факторів на результативний показник користуватися логарифмічним способом не можна. Однак такі випадки в аналізі зустрічаються дуже рідко.

Покажемо на прикладі трифакторної мультиплікативної моделі $y = a, b, c$ визначення впливу кожного із складових факторів на результативний. Задля цього попередньо визначимо індекси складових і результативного факторів:

$$i_y = y_1/y_0; i_a = a_1/a_0; i_b = b_1/b_0; i_c = c_1/c_0;$$

$$\Delta y_a = \Delta y \frac{\lg i_a}{\lg i_y}; \quad (22)$$

$$\Delta y_b = \Delta y \frac{\lg i_b}{\lg i_y}; \quad (23)$$

$$\Delta y_c = \Delta y \frac{\lg i_c}{\lg i_y}. \quad (24)$$

Формула для Δy являє собою його логарифмічно - пропорційний розподіл за факторами:

$$\Delta y = y_1 - y_0 = \Delta y_a + \Delta y_b + \Delta y_c = \Delta y \left(\frac{\lg i_a}{\lg i_y} + \frac{\lg i_b}{\lg i_y} + \frac{\lg i_c}{\lg i_y} \right). \quad (25)$$

Студентам пропонується самостійно визначити результати впливу факторів на результативний за даними табл.21 і зробити пояснення щодо відхилення у значеннях впливу складових факторів, одержаних в результаті обробки аналітичних даних логарифмічним способом та способами елімінування.

Застосування основних способів детермінованого аналізу в моделях показано у табл. 23.

Таблиця 9 - Застосування способів факторного аналізу залежно від виду аналізованої моделі.

Моделі	Мультиплікативні	Адитивні	Кратні	Змішані
Способи розрахунків у детермінованому факторному аналізі	Ланцюгових підстановок Абсолютних різниць Відносних та відсоткових різниць Інтегральний Індексний Метод коригуючого коефіцієнту Простого додавання нерозкладаного залишку Пропорційного ділення та пайової участі	Ланцюгових підстановок. Пропорційного ділення та пайової участі	Ланцюгових підстановок Інтегральний Індексний	Ланцюгових підстановок Абсолютних різниць Інтегральний Пропорційного ділення та пайової участі

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Задача 1.

За даними річного звіту підприємства, проаналізуйте валовий прибуток підприємства.

Показники(тис. грн.)	Минулий рік	Звітний рік
1. Виручка від реалізації продукції	3431	2700
2. Податок на додану вартість	436	400х
3. Акцизний збір	208	-
4. Собівартість реалізованої продукції	2180	2000

Задача 2.

Розрахуйте вплив факторів на обсяг виробництва товарної продукції за місяць. Використайте спосіб аналізу на власний розсуд.

Показники	план	факт
Товарна продукція, тис. грн.	480	450
Кількість виробів в натуральному виразі, шт	1200	1500

Задача 3.

Дайте оцінку виконання плану за обсягом реалізації і визначте вплив основних факторів.

(тис. грн)

Показники	Минулий рік	Звітний рік
Обсяг реалізації продукції	18500	16000
Товарна продукція	18000	18200
Залишки нереалізованої продукції		
а) на початок року	1000	1400
б) на кінець року	500	3600

Задача 4.

Наведені дані, що характеризують обсяг реалізації товарів та середньо облікову чисельність працівників фірми за попередній та звітний роки.

Показники	Попередній період	Звітний період
Обсяг реалізації товарів, тис. грн.	723	824
Середньооблікова чисельність робітників, чол.	10	11

На підставі наведених даних потрібно виміряти вплив на зміну обсягу реалізації в звітному періоді порівняно з попереднім періодом чинників, що пов'язані з використанням трудових ресурсів. Зробити висновки.

Задача 5.

Вирахуйте вплив трудових факторів на обсяг реалізації на підставі таких даних. Які резерви зростання обсягу реалізації можна вказати?

Показники	план	факт
Обсяг реалізації продукції, тис. грн.	528	571,2
Середньооблікова чисельність робітників, чол.	100	94
Відпрацьовано робітниками за місяць, людино-днів	2200	2021
Відпрацьовано робітниками за місяць, людино-годин	17600	16340

Задача 6.

Наведені дані, що характеризують обсяг реалізованої продукції і вартість основних засобів комунального підприємства за перший квартал попереднього та звітного періодів.

На підставі наведених даних потрібно виміряти вплив на обсяг реалізованої продукції в звітному періоді в порівнянні з минулим факторів, які пов'язані з використанням засобів праці. Зробити висновки.

Показники	Попередній період	Звітний період
Обсяг реалізованої продукції, тис. грн.	2400,0	2550,0
Вартість основних засобів, тис. грн.		
на 1 січня	252,0	275,0
на 1 лютого	254,0	275,5
на 1 березня	255,0	283,0
на 1 квітня	260,0	289,0

Задача 7.

Вирахуйте вплив трудових факторів на обсяг реалізації на підставі таких даних. Які резерви зростання обсягу реалізації можна вказати?

Показники	план	факт
Обсяг реалізації продукції, тис. грн.	528	571,2
Середньооблікова чисельність робітників, чол.	100	94
Відпрацьовано робітниками за місяць, людино-днів	2200	2021
Відпрацьовано робітниками за місяць, людино-годин	17600	16340

Задача 8.

Розрахуйте величину факторів, що вплинули на середній виробіток робітника. Визначте резерви зростання продуктивності праці.

Показники	2007 рік	2008 рік
Середньорічний виробіток одного робітника, грн.	17670	13904
Середня кількість днів, відпрацьованих одним робітником за рік	228	220
Середня тривалість робочого дня, год.	7,75	7,9
Середньо годинний виробіток одного робітника, грн.	10	8

Задача 9.

Наведені дані, що характеризують динаміку середньої продуктивності праці 1-го робітника за п'ять років (тис. грн.).

1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік
12,8	13,3	13,1	13,5	14,2

На підставі наведених даних проаналізуйте динаміку середньої продуктивності праці одного робітника. Зробіть висновки.

Задача 10.

У таблиці наведені дані, що характеризують обсяг реалізації, чисельність робітників та витрати на оплату праці підприємства.

Показники	Попередній період	Звітний період
Виручка від реалізації, тис. грн.	1350	1368
Середня чисельність робітників, чол.	92	91
Витрати на оплату праці, тис. грн.	17,66	17,85

Використовуючи дані таблиці необхідно виміряти вплив на зміну фактичних витрат на оплату праці в порівнянні з попереднім періодом зміни обсягу реалізації, середньорічної заробітної плати і середньорічної продуктивності праці одного працівника. Порівняйте результати впливу факторів проведенням розрахунків з використанням способу абсолютних різниць і логарифмічних. Зробіть висновки.

Задача 11.

Проаналізуйте вплив чинників на зміну суми витрат на оплату праці у звітному році.

Показники	Минулий рік	Звітний рік
1. Витрати на оплату праці, тис. грн.	742	799
2. Середньооблікова чисельність працівників, люд.	90	100
3. Середня кількість відпрацьованих днів одним працівником за рік	220	222
4. Середня тривалість робочого дня, год.	7,5	8,0
5. Середньогодинна заробітна плата, грн.	?	?

Задача 12.

Розрахуйте вплив факторів на величину валового прибутку.

Показники	план	звіт
1. Реалізовано продукції, т.	1200	1000
2. Собівартість 1 т, грн.	500	600
3. Ціна за 1 т., грн.	600	800
4. Прибуток за 1 т, грн.		

Задача 13.

Проаналізуйте вплив усіх факторів на зміну суми витрат на оплату праці у звітному році.

Показники	минулий рік	звітний рік
1. Витрати на оплату праці, тис. грн.	742,5	799,2
2. Середньооблікова чисельність робітників, чол.	90	100
3. Середня кількість відпрацьованих днів одним робітником за рік	220	222
4. Середня тривалість одного робочого дня, год.	7,5	8,0
5. Середньогодинна заробітна плата, грн.	5	4,5

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНЕСЕНІ НА ЗАЛІК

1. Сутність економічного аналізу як засобу дослідження економічних явищ та методу обґрунтування управлінських рішень, вияву резервів, оцінки економічної ефективності господарювання.
2. Зміст і задачі економічного аналізу господарської діяльності на підприємствах та організаціях в умовах ринкової економіки.
3. Основні принципи аналітичного дослідження господарської діяльності
4. Проблеми і перспективи розвитку економічного аналізу
5. Визначення методу економічного аналізу та його особливостей.
6. Методика економічного аналізу як сукупність відповідних методів, засобів та прийомів.
7. Система показників, її формування та використання в економічному аналізі.
8. Класифікація аналітичних показників.
9. Вимоги, яким повинна відповідати система інформації, обліку та звіту.
10. Метод організації економічного аналізу.
11. Структурно-логічна модель аналізу виробництва та реалізації продукції.
12. Аналіз факторів виробництва: показники і зміст.
13. Структурно-логічні моделі аналізу факторів виробництва: трудових і матеріальних ресурсів, основних засобів підприємства.
14. Аналіз витрат на виробництво та собівартості продукції: показники і зміст.
15. Аналіз показників, що відображають фінансові результати суб'єкта господарювання.
16. Аналіз показників, що відображають фінансове становище суб'єкта господарювання.
17. Сутність моделювання господарських операцій, процесів та економічних явищ.
18. Основні прийоми детермінованого моделювання.
19. Функції управління та основи класифікації видів економічного аналізу.
20. Спеціальні прийоми в економічному аналізі (метод складних процентів).
21. Спеціальні прийоми в економічному аналізі (маржинальний аналіз).
22. Типологія видів економічного аналізу.
23. Абстрактно-логічні прийоми економічного дослідження.

24. Спосіб порівняння, особливості його використання в аналізі господарської діяльності.
25. Внутрішній і зовнішній аналіз: їх порівняльна характеристика, мета, завдання, інформаційне забезпечення, користувачі.
26. Організаційне і інформаційне забезпечення проведення економічного аналізу з врахуванням міжнародного досвіду.
27. Характеристика найважливіших видів економічної інформації, що використовується для аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств.
28. Абсолютні, середні та відносні величини: види і призначення в аналітичних дослідженнях.
29. Спосіб деталізації загальних показників за різними ознаками.
30. Методи аналізу кількісного впливу факторів на зміну результативного показника (методи елімінування).
31. Методи і алгоритми ланцюгових підстановок.
32. Алгоритм індексного методу.
33. Алгоритм логарифмічного та інтегрального методу оцінки факторних впливів.
34. Проблеми “нерозподіленого залишку” методу ланцюгових підстановок і способи його розподілу.
35. Економіко-математичні методи в аналізі господарської діяльності, їх класифікація і характеристика.
36. Стохастичне моделювання та аналіз факторних систем господарської діяльності.
37. Загальна схема взаємозв'язків основних груп економічних показників.
38. Характеристика окремих блок-розділів комплексного економічного аналізу.
39. Комплексний економічний аналіз як система пошуків резервів підвищення ефективності виробництва.
40. Підготовка управлінських рішень за мобілізацією виявлених резервів

6. ІНФОРМАЦІЙНО - МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, в яких застосовується
1	2	3
	1. Основна література	
1.	Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. -К.: Україна. 1996.	
2.	Закон України «Про власність», прийнятий Верховною Радою України 7 лютого 1991 р. зі змінами і доповненнями// Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 20.	
3.	Закон України «Про підприємництво» прийнятий Верховною Радою України 7 лютого 1991 р. зі змінами і доповненнями.// Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 14.	
4.	Абрютина М. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия. - М.: Дис, 2000.	5-6
5.	Баканов Н.И., Шеремет А.Д. Теория экономического анализа.- М.: Финансы и статистика, 1997. – 416с.	1-9
6.	Баканов Н.И., Шеремет А.Д. Теория анализа хозяйственной деятельности. - М.: Финансы и статистика, 1998.	1-9
7.	Доля В.Т. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни „Теорія економічного аналізу” (для студентів заочної форми навчання”. - Х.: ХНАМГ, 2004.	
8.	Мочаліна З.М. Методичні вказівки до практичних і самостійних занять з курсу "Теорія економічного аналізу". - Х.: ХНАМГ, 2004 .	1-9
9.	Мочаліна З.М., Навчально - методичний посібник до самостійного вивчення дисципліни "Теорія економічного аналізу", Харків, ХНАМГ, 2004 р.	1-9
10.	Мочаліна З.М., Теорія економічного аналізу. Дидактичні рекомендації до самостійної роботи студентів. Частина - Х.: ХНАМГ, 2007.	1-9
11.	Фінансова звітність за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку: Практ. посіб. -К.: Лібра, 1999.	5
12.	Чумаченко М. і ін. Економічний аналіз. - К.: КНЕУ, 2002. -586с.	1-3
	2. Додаткові джерела	
1	Бутинець Ф.Ф., Мних Є.В., Олійник О.В. Економічний аналіз// Практикум: Навч. пос. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 416с.	1-9
2	Доля В.Т. Метод складних процентів в економічному аналізі: Навч.-метод. пос.. – Харків: ХДАМГ, 1998.	6
3	Доля В.Т. Модели и методы анализа производительности ресурсов предприятия. Уч.-метод. пос. – Харьков: ХДАМГ, 1997	9
	3. Методичне забезпечення	
1	Мочаліна З.М. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з модулю „Теорія економічного аналізу” (для студентів заочної форми навчання, ХНАМГ, 2008 електронний вигляд).	1-9
3	Мочаліна З.М. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни „Економічний аналіз” (для студентів заочної форми навчання”, ХНАМГ, 2004).	.1-9

**Основні показники фінансово-господарської діяльності САНАТОРІЮ
«ЯСНА ПОЛЯНА»**

№ п/п	Найменування показників	Од. виміру	2005 р.	2006р.	2007 р.
1.	Основні виробничі показники				
1.1.	Кількість цілорічно розгорнутих ліжок	од.	752	420	420
1.2.	Кількість максимально розгорнутих ліжок	од.	752	420	420
1.3.	Середньооблікова чисельність працюючих	чол.	189	165	169
1.4.	Кількість відпочиваючих	чол	4420	3701	4023
1.4. 1.	у т.ч. : - громадян України	«	3796	3398	3705
1.4. 2.	- громадян країн СНД	«	617	303	318
1.4. 3.	- громадян країн далекого зарубіжжя	«	7	-	-
1.5.	Кількість проведених ліжко-днів	ліжко-днів	75760	67790	67847
2	Фінансові показники				
2.1	Виторг від реалізації продукції (робіт, послуг)	тис. грн.	5091,3	5062,5	6241,5
2.1. 1.	у т.ч.: -ПДВ	тис. грн.	550,9	520,4	610
2.1. 2.	- від продажу путівок (проживання, фінансування)	тис. грн.	4436,6	4421,8	5431,8
2.1. 3.	-додаткові послуги	тис. грн.	103,8	120,3	285,4
2.2.	Результат від іншої реалізації (оренда, % до одержання й ін.)	тис. грн.	21,2	255,7	
2.3.	Витрати на виробництво реалізованих послуг	тис. грн.	4640,7	4791,8	5241,4
2.3. 1.	у т.ч.: - витрати на оплату праці	тис. грн.	926,5	969	1340,1
2.4.	Фінансовий результат	тис. грн.			
2.4. 1.	Прибуток			6	35,4
2.4. 2.	Збиток	тис. грн.	79,1	-	-
3.					
3.1.	Платежі в бюджет (фактично сплачені)	тис. грн.	473,2	593,7	683
3.1. 1.	у т.ч.: - плата за землю	тис. грн.		247,3	243,5
3.1. 2.	- податок на прибуток	тис. грн.	102,6	-	-
3.1. 3.	-ПДВ	тис. грн.	186	193,7	269,4
3.1. 4.	- прибутковий податок	тис. грн.	145,1	132,5	152
3.1. 5.	- інші податки	тис. грн.	39,5	20,2	18,1
4.	Платежі в пенсійний Фонд (фактично сплачені)	тис. грн.	356,4	349,5	439,2
	Виторг від реалізації продукції (робіт, послуг) із ПДВ	тис. грн.	5091,3	5062,5	6241,5
	Питома вага платежів у бюджет з виторгу від реалізації	%	7,0	6,9	7,0

ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ПІДПРИЄМСТВА

Стаття 1	Код рядка 2	2004 р. 3	2005 р. 4	2006 р. 5	2007 р. 6
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	5091,30	4351,50	6241,50	5062,50
Податок на додану вартість	015	550,90	474,10	610,00	520,40
Інші вирахування з доходу	030				
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	4540,40	3877,40	5631,50	4542,10
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	4244,60	3431,00	5241,40	4250,10
Валовий:	050	295,80	446,40	390,10	292,00
- прибуток (збиток)					
Інші операційні доходи	060	7,80	10,60	285,40	255,70
Адміністративні витрати	070	174,40	133,60	304,40	262,40
Витрати за збут	080	7,00	5,60	10,80	14,20
Інші операційні витрати	090	156,50	130,80	227,30	217,50
Фінансові результати від операційної діяльності:	100	-34,30	187,00	133,00	53,60
- прибуток (збиток)					
Доход від участі в капіталі	110				
Інші фінансові доходи	120	9,70	2,50	10,80	
Інші доходи	130	3,70			
Фінансові витрати	140		17,00	7,00	2,20
Витрати від участі в капіталі	150				
Інші витрати	160	58,20	46,50	101,40	45,40
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:	170	-79,10	126,00	35,40	6,00
- прибуток (збиток)					
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180		37,80	8,80	1,50
Фінансові результати від звичайної діяльності:	190	-79,10	88,20	26,60	4,50
- прибуток (збиток)					
Чистий:	220		88,20	26,60	4,50
- прибуток					
- збиток	225	79,10			
II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ					
Матеріальні затрати	230	2679,80	2050,70	3064,80	2919,00
Витрати на оплату праці	240	926,60	708,00	1340,10	969,00
Відрахування на соціальні заходи	250	331,90	246,00	488,50	366,20
Амортизація	260	325,00	366,50	251,70	182,50
Інші операційні витрати	270	319,20	329,80	622,70	298,30
Разом	280	4582,50	3701,00	5767,80	4735,00

БАЛАНС
на 31.12 2005_р.

Актив	Код	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	9,80	6,90
первісна вартість	011	15,10	15,10
накопичена амортизація	012	5,30	8,20
Незавершене будівництво	020	3689,70	3834,10
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	8141,70	8308,00
первісна вартість	031	15066,70	15447,50
знос	032	6925,00	7139,50
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040		
інші фінансові інвестиції	045		
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Відстрочені податкові активи	060		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом I	080	11841,20	12149,00
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ			
Запаси:			
виробничі запаси	100	130,30	129,90
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110		
незавершене виробництво	120		
готова продукція	130		
товари	140		
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	90,60	39,30
первісна вартість	161		
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	149,10	232,60
за виданими авансами	180	5,00	9,70
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	28,00	44,60
Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
у національній валюті	230	44,80	3,70
в іноземній валюті	240		
Інші оборотні активи	250	63,60	73,30
Усього за розділом II	260	511,40	533,10
III. Витрати майбутніх періодів	270		111,50
БАЛАНС	280	12352,60	12793,60

Пасив	Код	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	300	7185,20	7203,60
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330	4267,30	4267,30
Резервний капітал	340	4,50	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	220,50	141,40
Неоплачений капітал	360		
Вилучений капітал	370		
Усього за розділом I	380	11677,50	11612,30
II. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНИХ ВИТРАТ І ПЛАТЕЖІВ			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
	415		
	416		
Цільове фінансування	420		80,00
Усього за розділом II	430	0,00	80,00
III. ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460	41,30	34,00
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480	41,30	34,00
IV. ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Короткострокові кредити банків	500		
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	280,30	743,20
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540		
з бюджетом	550		
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570	6,40	11,20
з оплати праці	580	23,60	37,20
з учасниками	590	0,40	3,40
із внутрішніх розрахунків	600	320,90	264,90
Інші поточні зобов'язання	610	2,20	2,60
Усього за розділом IV	620	633,80	1062,50
V. Доходи майбутніх періодів	630		4,80
БАЛАНС	640	12352,60	12793,60

БАЛАНС
на 31.12 2006 р.

Актив	Код	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	6,90	5,80
первісна вартість	011	15,10	15,10
накопичена амортизація	012	8,20	9,30
Незавершене будівництво	020	3834,10	3689,70
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	8308,00	8651,70
первісна вартість	031	15447,50	15846,80
знос	032	7139,50	7195,10
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040		
інші фінансові інвестиції	045		
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Відстрочені податкові активи	060		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом I	080	12149,00	12347,20
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ			
Запаси:			
виробничі запаси	100	129,90	95,30
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110		
незавершене виробництво	120		
готова продукція	130		
товари	140		
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	39,30	
первісна вартість	161		
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	232,60	247,10
за виданими авансами	180	9,70	1,90
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	44,60	261,90
Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
у національній валюті	230	3,70	22,90
в іноземній валюті	240		
Інші оборотні активи	250	73,30	71,50
Усього за розділом II	260	533,10	700,60
III. Витрати майбутніх періодів	270	111,50	170,10
БАЛАНС	280	12793,60	13217,90

Пасив	Код	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	300	7203,60	7203,60
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		100,00
Інший додатковий капітал	330	4267,30	4267,30
Резервний капітал	340		0,20
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	141,40	145,30
Неоплачений капітал	360		
Вилучений капітал	370		
Усього за розділом I	380	11612,30	11716,40
II. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНИХ ВИТРАТ І ПЛАТЕЖІВ			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
	415		
	416		
Цільове фінансування	420	80,00	45,30
Усього за розділом II	430	80,00	45,30
III. ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460	34,00	35,50
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480	34,00	35,50
IV. ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Короткострокові кредити банків	500		85,00
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	743,20	944,70
Поточні зобов'язання за розрахунками: з одержаних авансів	540		200,00
з бюджетом	550		
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570	11,20	12,60
з оплати праці	580	37,20	44,20
з учасниками	590	3,40	30,80
із внутрішніх розрахунків	600	264,90	96,00
Інші поточні зобов'язання	610	2,60	0,40
Усього за розділом IV	620	1062,50	1413,70
V. Доходи майбутніх періодів	630	4,80	7,00
БАЛАНС	640	12793,60	13217,90

БАЛАНС
на _31.12_ 2007_ р.

Актив	Код	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	5,80	4,90
первісна вартість	011	15,10	15,10
накопичена амортизація	012	9,30	10,20
Незавершене будівництво	020	3689,70	3689,70
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	8651,70	8598,10
первісна вартість	031	15846,80	15976,80
знос	032	7195,10	7378,70
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040		
інші фінансові інвестиції	045		
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Відстрочені податкові активи	060		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом I	080	12347,20	12292,70
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ			
Запаси:			
виробничі запаси	100	95,30	71,40
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110		
незавершене виробництво	120		
готова продукція	130		
товари	140		
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160		436,50
первісна вартість	161		
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	247,10	266,40
за виданими авансами	180	1,90	
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	261,90	170,40
Поточні фінансові інвестиції	220		15,50
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
у національній валюті	230	22,90	2,80
в іноземній валюті	240		
Інші оборотні активи	250	71,50	17,70
Усього за розділом II	260	700,60	980,70
III. Витрати майбутніх періодів	270	170,10	
БАЛАНС	280	13217,90	13273,40

Пасив	Код	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	300	7203,60	7303,60
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320	100,00	
Інший додатковий капітал	330	4267,30	4268,90
Резервний капітал	340	0,20	1,50
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	145,30	167,10
Неоплачений капітал	360		
Вилучений капітал	370		
Усього за розділом I	380	11716,40	11741,10
II. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНИХ ВИТРАТ І ПЛАТЕЖІВ			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
	415		
	416		
Цільове фінансування	420	45,30	45,30
Усього за розділом II	430	45,30	45,30
III. ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460	35,50	44,30
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480	35,50	44,30
IV. ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Короткострокові кредити банків	500	85,00	110,00
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	944,70	883,10
Поточні зобов'язання за розрахунками: з одержаних авансів	540	200,00	
з бюджетом	550		
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570	12,60	20,20
з оплати праці	580	44,20	67,20
з учасниками	590	30,80	69,80
із внутрішніх розрахунків	600	96,00	288,10
Інші поточні зобов'язання	610	0,40	2,00
Усього за розділом IV	620	1413,70	1440,40
V. Доходи майбутніх періодів	630	7,00	2,30
БАЛАНС	640	13217,90	13273,40

II. Основні засоби. Звіт за 2005 рік (Фрагмент з Приміток до фінансової звітності)

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка/зніжка)		Вибуло за рік		Нарахована амортизація за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі				
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної вартості	зносу	первісна вартість	знос			первісної вартості	зносу	первісна вартість	зносу	одержані за фінансовою орендою		передані в оперативну аренду		
															первісна	знос	первісна	знос	
Земельні ділянки	100																		
Капітальні витрати на поліпшення земель	110																		
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	13104,7	5969,8	315,0				79,9			15,2	13419,7	6064,9						
Машини та обладнання	130	977,3	506,7	19,3			20,5	20,5	15,9		-686,6	-350,6	289,5	151,5					
Транспортні засоби	140	37,9	9,8					5,0					37,9	14,8					
Інструменти, прилади, інвентар(меблі)	150	686,6	308,7	73,4			51,5	51,5	177,9		686,6	350,6	1395,1	785,7					
Робоча і продуктивна худоба	160																		
Багаторічні насадження	170																		
Інші основні засоби	180																		
Бібліотечні фонди	190	10,5	5,2	1,3				0,7					11,8	5,9					
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	249,7	124,8	84,7			40,9	20,5	12,4				293,5	116,7					
Тимчасові (нетитульні) споруди	210																		
Природні ресурси	220																		
Інвентарна тара	230																		
Предмети прокату	240																		
Інші необоротні матеріальні активи	250																		
Разом	260	15066,7	6925,0	493,7	0,0	0,0	112,9	92,5	291,8	0,0	0,0	15,2	15447,5	7139,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

ДОДАТОК 7

II. Основні засоби. Звіт за 2006 рік

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		найшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна вартість	знос		первісної вартості	зносу	первісна вартість	знос			первісної вартості	зносу	первісна вартість	знос	одержані за фінансовою орендою		передані в оперативну аренду	
															первісна вартість	знос	первісна вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100																	
Капітальні витрати на поліпшення земель	110																	
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	13419,6	6064,9	447,5					88,5				13867,1	6153,4				
Машини та обладнання	130	289,5	151,5	3,6					10,7				293,1	162,2				
Транспортні засоби	140	37,9	14,8						2,8				37,9	17,6				
Інструменти, прилади, інвентар(меблі)	150	1395,1	785,7	60,3			113,6	113,6	75,5				1341,8	747,6				
Робоча і продуктивна худоба	160																	
Багаторічні насадження	170																	
Інші основні засоби	180																	
Бібліотечні фонди	190	11,8	5,9										11,8	5,9				
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	293,6	116,7	28,0			26,5	13,3	5,0				295,1	108,4				
Тимчасові (нетитульні) споруди	210																	
Природні ресурси	220																	
Інвентарна тара	230																	
Предмети прокату	240																	
Інші необоротні матеріальні активи	250																	
азом	260	15447,5	7139,5	539,4	0,0	0,0	140,1	126,9	182,5	0,0	0,0	0,0	15846,8	7195,1	0,0	0,0	0,0	0,0

II. Основні засоби – Звіт за 2007 рік

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка, уцінка)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна вартість	знос		первісної вартості	зносу	первісна вартість	знос			первісної вартості	зносу	первісна вартість	знос	одержані за фінансовою орендою		передані в оперативну аренду	
															первісна вартість	знос	первісна вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100																	
Капітальні витрати на поліпшення земель	110																	
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	13867,1	6153,4						110,1				13867,1	6263,5				
Машини та обладнання	130	293,1	162,2	53,8			7,0	7,0	16,4				339,9	171,6				
Транспортні засоби	140	37,9	17,6						3,8				37,9	21,4				
Інструменти, прилади, інвентар(меблі)	150	1341,8	747,6	111,5			21,3	21,3	67,9				1432,0	794,2				
Робоча і продуктивна худоба	160																	
Багаторічні насадження	170																	
Інші основні засоби	180																	
Бібліотечні фонди	190	11,8	5,9										11,8	5,9				
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	295,1	108,4	31,9			38,9	38,9	52,6				288,1	122,1				
Тимчасові (нетитульні) споруди	210																	
Природні ресурси	220																	
Інвентарна тара	230																	
Предмети прокату	240																	
Інші необоротні матеріальні активи	250																	
Разом	260	15846,8	7195,1	197,2	0,0	0,0	67,2	67,2	250,8	0,0	0,0	0,0	15976,8	7378,7	0,0	0,0	0,0	0,0

Звіт про використання робочого часу за січень – рудень 2007 року

Розділ I. Використання робочого часу

Назва показників	Код рядка	За період з початку року	
		людино-години	працівники, осіб
А	Б	1	2
Фонд робочого часу, всього (рядки 3020+3040)	3010	338061	X
Відпрацьовано, всього **	3020	300989	X
з них надурочно	3030	716	X
Невідпрацьована, всього (сума рядків з 3050 по 3160, за винятком у тому числі:	3040	37072	
щорічні відпустки (основні та додаткові)	3050	21073	102
тимчасова непрацездатність	3060	4522	23
навчальні відпустки та інші неявки, передбачені законодавством	3070	1795	X
неявки у зв'язку з тимчасовим переведенням для роботи на іншому підприємстві	3080		X
неявки з дозволу адміністрації	3090	5643	X
відпустки за ініціативою адміністрації	3100		
з них тривалістю понад 3 місяці підряд	3110		
неявки у зв'язку з переведенням на скорочений робочий день, тиждень простої	3120	4039	25
масові невиходи на роботу (страйки)	3130		X
прогули	3140		X
неявки у зв'язку з міжсезонням ***	3150		X
неявки у зв'язку з міжсезонням ***	3160		X
Довідково: середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу	3170	X	169
гог. персонала норма часов	3180		

* Тільки для підприємств державного сектору.

** Із форми №1-ПВ (термінова) місячна, рядок 1060, гр.2 за відповідний період.

*** Заповнюють сільськогосподарські підприємства на працівників, зайнятих в основній діяльності.

Розділ II. Рух робочої сили

Назва показників	Код	За період з початку року	
		Всього, осіб	з НИХ ЖІНКИ
А	Б	1	2
Прийнято працівників	5010	130	96
Вибуло працівників, усього	5020	141	99
з них: з причин скорочення штатів	5030		X
за власним бажанням, звільнено за прогул та інші порушення трудової дисципліни, невідповідність займаній посаді	5040	39	X
Облікова чисельність штатних працівників на кінець звітнього періоду	5050	129	X
з них: працювали в умовах вимушеної неповної зайнятості	5060	25	
Кількість вакансій на кінець звітнього періоду	5061	-	X
Станом на 31 грудня звітнього року			
Із рядка 5050 - осіб: постійних працівників	5070	129	X
іноземних громадян	5080	-	X

Розділ III. Інформація про укладення колективних договорів станом на 1.01. 2008 р.

Назва показників	Код рядка	Всього	З них виконано
А	Б	1	2
Кількість укладених колективних договорів, одиниць	6010	1	X
з них зареєстрованих	6020	1	X
Чисельність працівників, які охоплені колективними договорами, осіб	6030	129	X
Сума витрачених коштів на запровадження не передбачених законодавством пільг та виплат працівникам і членам їхніх сімей, тис. три. (з одним десятковим знаком)	6040		X
Розмір установленної мінімальної місячної тарифної ставки (окладу), грн. (з двома десятковими знаками): у галузевій угоді	6050	332	X
у колективному договорі	6060	332	X
Кількість зобов'язань у колективному договорі, що підлягали виконанню на момент складання звіту, з питань: зайнятості	6070	6	6
оплати праці	6080	10	10
охорони праці	6090	23	23

Звіт про використання робочого часу за січень – грудень 2006 року

Розділ I. Використання робочого часу

Назва показників	Код	За період з початку	
		людино-години	працівники, осіб
А	Б	1	2
Фонд робочого часу, всього (рядки 3020+3040)	3010	330936	X
Відпрацьовано, всього **	3020	271038	X
з них надурочно	3030		X
Невідпрацьована, всього (сума рядків з 3050 по 3160, за винятком	3040	59898	
у тому числі:			
щорічні відпустки (основні та додаткові)	3050	27455	127
тимчасова непрацездатність	3060	7848	49
навчальні відпустки та інші неяви, передбачені законодавством	3070	1883	X
неяви у зв'язку з тимчасовим переведенням для роботи на іншому підприємстві	3080		X
неяви з дозволу адміністрації	3090	16661	X
відпустки за ініціативою адміністрації	3100		
з них тривалістю понад 3 місяці підряд	3110		
неяви у зв'язку з переведенням на скорочений робочий день, тиждень	3120	6051	48
простої	3130		X
масові невиходи на роботу (страйки)	3140		X
прогули	3150		X
неяви у зв'язку з міжсезонням ***	3160		X
Довідково: середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу	3170	X	165
*с учетом мед., педагог. персонала норма часов	3180		

* Тільки для підприємств державного сектору.

** Із форми №1-ПВ (термінова) місячна, рядок 1060, гр.2 за відповідний період. *** Заповнюють сільськогосподарські підприємства на працівників, зайнятих в основній діяльності.

Розділ II. Рух робочої сили

Назва показників	Код	За період з початку року	
		Всього, осіб	з НИХ ЖІНКИ
Прийнято працівників	5010	92	73
Вибуло працівників, усього	5020	94	75
з них: з причин скорочення штатів	5030		X
за власним бажанням, звільнено за прогул та інші порушення трудової дисципліни, невідповідність займаній посаді	5040	16	X
Облікова чисельність штатних працівників на кінець звітного періоду	5050	140	X
з них: працювали в умовах вимушеної неповної зайнятості	5060	48	
Кількість вакансій на кінець звітного періоду	5061	-	X
Станом на 31 грудня звітного року			
Із рядка 5050 - осіб: постійних працівників	5070	140	X
іноземних громадян	5080	-	X
	5090		
	5100		

Розділ III. Інформація про укладення колективних договорів станом на 1 січня 2007 року
(1 квітня, 31 грудня)

Назва показників	Код рядка	Всього	З них виконано
А	Б	1	2
Кількість укладених колективних договорів, одиниць	6010	1	X
з них зареєстрованих	6020	1	X
Чисельність працівників, які охоплені колективними договорами, осіб	6030	140	X
Сума витрачених коштів на запровадження не передбачених законодавством пільг та виплат працівникам і членам їхніх сімей, тис. грн. (з одним десятковим знаком)	6040		X
Розмір установленої мінімальної місячної тарифної ставки (окладу), грн. (з двома десятковими знаками): у галузевій угоді	6050	237	X
у колективному договорі	6060	237	X
Кількість зобов'язань у колективному договорі, що підлягали виконанню на момент складання звіту, з питань: зайнятості	6070	4	4
оплати праці	6080	10	10
охорони праці	6090	23	23
	6100		

Звіт про використання робочого часу за січень – грудень 2006 року
Розділ I. Використання робочого часу

Назва показників	Код рядка	За період з початку року	
		людино-години	працівники, осіб
А	Б	1	2
Фонд робочого часу, всього (рядки 3020+3040)	3010	375678	X
Відпрацьовано, всього **	3020	333310	X
з них надурочно	3030	998	X
Невідпрацьована, всього (сума рядків з 3050 по 3160, за винятком у тому числі:	3040	42368	
щорічні відпустки (основні та додаткові)	3050	20709	106
тимчасова непрацездатність	3060	11426	57
навчальні відпустки та інші неявки, передбачені законодавством	3070	3045	X
неявки у зв'язку з тимчасовим переведенням для роботи на іншому підприємстві	3080		X
неявки з дозволу адміністрації	3090	5153	X
відпустки за ініціативою адміністрації	3100		
з них тривалістю понад 3 місяці підряд	3110		
неявки у зв'язку з переведенням на скорочений робочий день, тиждень	3120	2035	37
простой	3130		X
масові невиходи на роботу (страйки)	3140		X
прогули	3150		X
неявки у зв'язку з міжсезонням ***	3160		X
Довідково: середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу	3170	X	189
*с учетом мед., педагог. персонала норма часов	3180		

* Тільки для підприємств державного сектору.

** Із форми №1-ПВ (термінова) місячна, рядок 1060, гр.2 за відповідний період.

*** Заповнюють сільськогосподарські підприємства на працівників, зайнятих в основній діяльності.

Розділ II. Рух робочої сили

Назва показників	Код рядка	За період з початку року	
		Всього, осіб	з НИХ ЖІНКИ
Прийнято працівників	5010	143	106
Вибуло працівників, усього	5020	145	104
з них: з причин скорочення штатів	5030	9	7
за власним бажанням, звільнено за прогул та інші порушення трудової дисципліни, невідповідність займаній посаді	5040		X
Облікова чисельність штатних працівників на кінець звітного періоду	5050	142	X
з них: працювали в умовах вимушеної неповної зайнятості	5060		
Кількість вакансій на кінець звітного періоду	5061	-	X
Станом на 31 грудня звітного року			
Із рядка 5050 - осіб: постійних працівників	5070	142	X
іноземних громадян	5080	-	X
	5090		
	5100		

Розділ III. Інформація про укладення колективних договорів станом на 1 січня 2006 року

(1 квітня, 31 грудня)

Назва показників	Код рядка	Всього	З них виконано
А	Б	1	2
Кількість укладених колективних договорів, одиниць	6010	1	X
з них зареєстрованих	6020	1	X
Чисельність працівників, які охоплені колективними договорами, осіб	6030	142	X
Сума витрачених коштів на запровадження не передбачених законодавством пільг та виплат працівникам і членам їх сімей, тис. три. (з одним десятковим знаком)	6040		X
Розмір установлені мінімальної місячної тарифної ставки (окладу), грн. (з двома десятковими знаками): у галузевій угоді	6050	185/205	X
у колективному договорі	6060	185/205	X
Кількість зобов'язань у колективному договорі, що підлягали виконанню на момент складання звіту з питань: зайнятості	6070	4	4
оплати праці	6080	10	10
охорони праці	6090	23	23
	6100		

Звіт з праці 2007_року
Розділ I. Склад фонду оплати праці та інші виплати

Назва показників	Код рядка	За період з початку
1. Фонд оплати праці штатних працівників, всього (ряд. 4020+4030+4080)	4010	1289,8
у тому числі: Фонд основної заробітної плати	4020	800,2
Фонд додаткової заробітної плати, всього	4030	444,1
з нього: - надбавки та доплати до тарифних ставок та посадових окладів	4040	313,4
- премії та винагороди, що носять систематичний характер (щомісячні, щоквартальні)	4050	
- виплати в порядку компенсації втрати заробітної плати згідно чинного законодавства: у зв'язку з порушенням термінів її виплати	4060	
внаслідок зростання споживчих цін	4070	
Заохочувальні та компенсаційні виплати, всього	4080	45,5
з них: - матеріальна допомога	4090	32,5
- соціальні пільги, що носять індивідуальний характер	4100	
2. Оплата за невідпрацьований час (із ряд. 4030, 4080)	4110	114,6
3. Натуральна оплата праці, нарахована продукцією, що дозволена до виплати працівникам (із ряд. 4010)	4120	
Виплати, що не входять до фонду оплати праці:		
4. Доходи, дивіденди, проценти згідно акцій, внесків та договорів оренди земельних ділянок та майна, що нараховані до сплати (у грошовій та натуральній формі): - штатним працівникам облікового складу	4130	
- особам, які не перебувають в обліковому складі	4140	
Продаж продукції в рахунок заробітної плати:		
5. Продано продукції та надано послуг штатним працівникам в рахунок заробітної плати	4150	
	4160	
	4170	

*Тільки для підприємств державного сектору.

** одним десятковим знаком.

Розділ II. Кількість та фонд оплати праці окремих категорій працівників (за період з початку року)

Назва показників	Код рядка	Середньо-облікова чисельність осіб	Фонд оплати праці, тис. грн.	Відпрацьовано людино-годин
А	Б	1	2	3
Із загальної кількості штатних працівників облікового складу				
- жінки	7010	114	873,2	203034
- працівники оплата яких фінансується за рахунок коштів Державного та місцевого бюджетів	7020	-		X
Працівники, які не перебувають на обліковому складі				
- сумісники	7030	12	49,2	X
- працюючі за договорами цивільно-правового характеру	7040	1	1,1	
	7050			

Розділ III. Розподіл працівників за розмірами заробітної плати
(заповнюється за останній місяць_кварталу - березень червень вересень_грудень)

Назва показників	Код рядка	Фактично, осіб
А	Б	1
Чисельність штатних працівників на кінець місяця всього 1 (сума р 8020-8150)	8010	129
у т ч нараховано заробітної плати у звітному місяці ¹ у розмірі однієї мінімальної заробітної плати до 150 грн	8020	
від 150,01 до 290	8030	
від 290,01 до 310	8040	10
від 310,01 до 332	8050	18
від 332,01 до 400	8060	25
від 400,01 до 453	8070	23
від 453,01 до 500	8080	12
від 500,01 до 600	8090	16
від 600,01 до 750	8100	14
від 750, 01 до 900	8110	7
від 900.01 до 1000	8120	4
від 1000,01 до 1350	8130	
від 1350.01 до 2000	8140	
від 2000 и вище	8150	
<i>Довідково: чисельність штатних працівників, які повністю відпрацювали місяць</i>	8160	72
Із них працівники, яких нарахована заробітна плата була в межах мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством	8170	18
Довідкова. Облікова кількість працівників на кінець місяця, яким встановлено тарифну ставку (оклад, посадовий оклад) нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законодавством для працездатної особи	8180	93
	8190	

¹¹ Включаються дані про чисельність працівників, які відпрацювали 50% і більше табельного фонду робочого часу, встановленого на цей місяць, або перебували в оплачуваних відпустках, відрядженнях та були відсутні з інших причин зі збереженням середнього заробітку. Не враховуються ті, які прийняті на роботу з неповним робочим днем.

Звіт з праці 2007_року
Розділ I. Склад фонду оплати праці та інші виплати

Назва показників	Код рядка	За період з початку року,
А	Б	І
1. Фонд оплати праці штатних працівників, всього (ряд. 4020+4030+4080)	4010	926,8
у тому числі: Фонд основної заробітної плати	4020	476,9
Фонд додаткової заробітної плати, всього	4030	433,7
з нього: - надбавки та доплати до тарифних ставок та посадових окладів	4040	354,8
- премії та винагороди, що носять систематичний характер (щомісячні, щоквартальні)	4050	
- виплати в порядку компенсації втрати заробітної плати згідно чинного законодавства: у зв'язку з порушенням термінів її виплати	4060	
внаслідок зростання споживчих цін	4070	
Заохочувальні та компенсаційні виплати, всього	4080	16,2
з них: - матеріальна допомога	4090	11,0
- соціальні пільги, що носять Індивідуальний характер	4100	
2. Оплата за невідпрацьований час (із ряд. 4030, 4080)	4110	78,9
3. Натуральна оплата праці, нарахована продукцією, що дозволена до виплати працівникам (із ряд. 4010)	4120	
Виплати, що не входять до фонду оплати праці:		
4. Доходи, дивіденди, проценти згідно акцій, внесків та договорів оренди земельних ділянок та майна, що нараховані до сплати (у грошовій та натуральній формі): - штатним працівникам облікового складу	4130	
- особам, які не перебувають в обліковому складі	4140	
Продаж продукції в рахунок заробітної плати:		
5. Продано продукції та надано послуг штатним працівникам в рахунок заробітної плати	4150	
	4160	
	4170	

*Тільки для підприємств державного сектору.

** одним десятковим знаком.

Розділ II. Кількість та фонд оплати праці окремих категорій працівників (за період з початку року)

Назва показників	Код рядка	Середньо-облікова чисельн.. осіб	Фонд оплати праці, тис грн "	Відпрацьовано людинодин
А	Б	І	2	3
Із загальної кількості штатних працівників облікового складу				
- жінки	7010	89	594,2	178234
- працівники оплата яких фінансується за рахунок коштів Державного та місцевого бюджетів	7020	-		X
Працівники, які не перебувають на обліковому складі				
- сумісники	7030	13	39,8	X
- працюючі за договорами цивільно-правового характеру	7040	1	2,4	
	7050			

Розділ III. Розподіл працівників за розмірами заробітної плати
(заповнюється за останній місяць_ кварталу - березень червень вересень_ грудень)

Назва показників	Код рядка	Фактично, осіб
А	Б	1
Чисельність штатних працівників на кінець місяця всього 1) (сума р 8020-8150)	8010	139
у т ч нараховано заробітної плати у звітному місяці ¹ у розмірі однієї мінімальної заробітної плати до 150 грн	8020	
від 150,01 до 290	8030	9
від 290,01 до 310	8040	25
від 310,01 до 332	8050	19
від 332,01 до 400	8060	22
від 400,01 до 453	8070	21
від 453,01 до 500	8080	4
від 500,01 до 600	8090	7
від 600,01 до 750	8100	12
від 750,01 до 900	8110	9
від 900,01 до 1000	8120	9
від 1000,01 до 1350	8130	2
від 1350,01 до 2000	8140	
від 2000 и выше	8150	
<i>Довідково: чисельність штатних працівників, які повністю відпрацювали місяць</i>	8160	78
Із них працівники, у яких нарахована заробітна плата була в межах мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством	8170	
Довідкова. Облікова кількість працівників на кінець місяця, яким встановлено тарифну ставку (оклад, посадовий оклад) нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законодавством для працездатної особи	8180	
	8190	

¹¹ Включаються дані про чисельність працівників які відпрацювали 50% і більше табельного фонду робочого часу, встановленого на цей місяць, або перебували в оплачуваних відпустках, відрядженнях та були відсутні з інших причин зі збереженням середнього заробітку Не враховуються ті, які прийняті на роботу з неповним робочим днем

Звіт з праці 2007_року

Розділ I. Склад фонду оплати праці та інші виплати

Назва показників	Код рядка	За період з початку року,
А	Б	1
1. Фонд оплати праці штатних працівників, всього (ряд.)	4010	888,1
у тому числі:	4020	465,0
Фонд основної		
Фонд додаткової заробітної плати, всього	4030	416,3
з нього: - надбавки та доплати до тарифних ставок та посадових окладів	4040	325,9
- премії та винагороди, що носять систематичний характер (щомісячні,	4050	33,9
- виплати в порядку компенсації втрати заробітної плати згідно чинного законодавства: у зв'язку з порушенням термінів її виплати	4060	
внаслідок зростання споживчих цін	4070	
Заохочувальні та компенсаційні виплати, всього	4080	6,8
з них: -	4090	6,8
матеріаль		
- соціальні пільги, що носять Індивідуальний	4100	
2. Оплата за невідпрацьований час (із ряд. 4030, 4080)	4110	56,5
3. Натуральна оплата праці, нарахована продукцією, що дозволена до виплати працівникам (із ряд. 4010)	4120	
Виплати, що не входять до фонду оплати праці:		
4. Доходи, дивіденди, проценти згідно акцій, внесків та договорів оренди земельних ділянок та майна, що нараховані до сплати (у грошовій та натуральній формі): - штатним працівникам облікового складу	4130	
- особам, які не перебувають в обліковому складі	4140	
Продаж продукції в рахунок заробітної плати:		
5. Продано продукції та надано послуг штатним працівникам в рахунок заробітної плати	4150	
	4160	
	4170	

*Тільки для підприємств державного сектору.

** одним десятковим знаком.

Розділ II. Кількість та фонд оплати праці окремих категорій працівників (за період з початку року)

Назва показників	Код рядка	Середньо-облікова чисельн.. осіб	Фонд оплати праці, тис грн "	Відпрацьовано людиноголин
А	Б	1	2	3
Із загальної кількості штатних працівників облікового складу				
- жінки	7010	127	598,9	223972
- працівники оплата яких фінансується за рахунок коштів Державного та місцевого бюджетів	7020	-		X
Працівники, які не перебувають на обліковому складі				
- сумісники	7030	2,9	35,2	X
- працюючі за договорами цивільно-правового характеру	7040	6	3,2	
	7050			

Розділ III. Розподіл працівників за розмірами заробітної плати за грудень 2003 года.
(заповнюється за останній місяць_кварталу - березень червень вересень_грудень)

Назва показників	Код рядка	Фактично, осіб
А	Б	І
Чисельність штатних працівників на кінець місяця всього І) (сума р 8020-8150)	8010	142
у т ч нараховано заробітної плати у звітному місяці ¹ у розмірі однієї мінімальної заробітної плати до 150 грн	8020	
від 150,01 до 290	8030	31
від 290,01 до 310	8040	12
від 310,01 до 332	8050	28
від 332,01 до 400	8060	12
від 400,01 до 453	8070	23
від 453,01 до 500	8080	4
від 500,01 до 600	8090	5
від 600,01 до 750	8100	5
від 750,01 до 900	8110	3
від 900,01 до 1000	8120	15
від 1000,01 до 1350	8130	4
від 1350,01 до 2000	8140	
від 2000 и выше	8150	
<i>Довідково: чисельність штатних працівників, які повністю відпрацювали місяць</i>	8160	82
Із них працівники, у яких нарахована заробітна плата була в межах мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством	8170	
Довідково. Облікова кількість працівників на кінець місяця, яким встановлено тарифну ставку (оклад, посадовий оклад) нижчий від життєвого мінімуму, встановленого законодавством для працездатної особи	8180	
	8190	

¹ Включаються дані про чисельність працівників які відпрацювали 50% і більше табельного фонду робочого часу, встановленого на цей місяць, або перебували в оплачуваних відпустках, відрядженнях та були відсутні з інших причин зі збереженням середнього заробітку Не враховуються ті, які прийняті на роботу з неповним робочим днем

Виконавець _____

Керівник _____

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт і самостійної роботи з дисципліни «Теорія економічного аналізу» для студентів 4 курсу заочної форми навчання напрямку 0502 - «Менеджмент організацій»

Укладач: Зоя Миколаївна Мочаліна

Редактор: З.І. Зайцева

Верстка Н.В.Зражевская

План 2009, поз. 426 М

Підп. до друку 18.06.2009
Друк на ризографі.
Тираж 50 прим.

Формат 60×84/1/16
Умовн.-друк. арк. 3,3
Зам. №

Папір офісний
Обл. – вид. арк. 3,8

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12